

Documentul de analiză 01

RO

**Impozitarea energiei,
stabilirea prețului
pentru emisiile de
dioxid de carbon și
subvențiile pentru
energie**

CURTEA DE
CONTURI
EUROPEANĂ

2022

Índice

	Apartados
Sinteză	I-X
Introducere	01-14
Politica de impozitare a energiei în sprijinul acțiunilor climatice	01-06
Obiectivele și angajamentele UE	07-09
Legislația UE privind impozitarea energiei, stabilirea prețului pentru emisiile de dioxid de carbon și subvențiile pentru energie	10-14
Sfera și abordarea documentului de analiză	15-18
Taxele pe energie și prețul stabilit pentru emisiile de dioxid de carbon – stadiul actual	19-35
Impozitarea și eficiența energetică	19-21
Impozitarea pe sectoare și pe produse	22-24
Stabilirea prețului pentru emisiile de dioxid de carbon	25-28
Analiză comparativă ca instrument de evaluare a nivelului de impozitare	29-33
Aspectele sociale ale impozitării	34-35
Subvențiile pentru energie	36-53
Tipuri de subvenții pentru energie	36-51
Comparație între subvențiile pentru combustibilii fosili și subvențiile pentru energia din surse regenerabile	52-53
Directiva privind impozitarea energiei – stabilirea unor rate minime pentru impozitarea energiei	54-61
Actuala Directivă privind impozitarea energiei	54-58
Propunerile legislative pentru impozitarea energiei din cadrul pachetului „Pregătiți pentru 55”	59-61
Observații finale	62-74

Glosar

Acronime

Echipa din cadrul Curții de Conturi Europene

Sinteză

I Impozitarea energiei este un instrument care poate fi utilizat de guverne nu numai pentru a colecta venituri, ci și pentru a sprijini obiectivele climatice. Prin acest instrument, se poate garanta că semnalele de preț pentru diferite produse energetice reflectă impactul acestora asupra mediului și întreprinderile pot fi încurajate să aleagă opțiuni mai ecologice.

II Directiva privind impozitarea energiei stabilește niveluri minime de impozitare cu scopul de a asigura buna funcționare a pieței interne și poate fi utilizată, de asemenea, pentru a sprijini alte politici relevante, cum ar fi acțiunile climatice.

III În iulie 2021, Comisia a propus o revizuire a Directivei privind impozitarea energiei, precum și adoptarea unor noi acte legislative pentru a sprijini obiectivul climatic mai ambițios al UE pentru 2030 și pentru a plasa UE pe calea cea bună pentru a atinge neutralitatea climatică până în 2050. Propunerile au, printre altele, scopul de a alinia legislația la obiectivele climatice.

IV Acest document de analiză se bazează pe activitățile anterioare ale Curții în domeniul energiei, al schimbărilor climatice și al fiscalității, precum și pe informații publice și pe materiale colectate special în acest scop și urmărește să ofere o perspectivă mai aprofundată cu privire la impozitarea energiei. Curtea dorește să contribuie la dezbaterile în curs cu privire la impozitarea energiei și la schimbările climatice.

V Analiza Curții se axează pe:

- o coerența nivelurilor actuale de impozitare a energiei și ale prețului stabilit pentru emisiile de dioxid de carbon, pe de o parte, și obiectivele climatice, pe de altă parte;
- o subvențiile pentru energie, cu accent pe subvențiile pentru sursele regenerabile de energie și pe subvențiile pentru combustibilii fosili;
- o actuala Directivă privind impozitarea energiei, care stabilește ratele minime de impozitare a energiei, și modul în care noua propunere a Comisiei remediază punctele slabe ale directivei.

VI Impozitarea energiei poate fi un factor important pentru atingerea obiectivelor climatice. Anumite sectoare beneficiază însă de reduceri și de scutiri semnificative.

Curtea a constatat, în urma analizei sale, că nivelul de impozitare a surselor de energie nu reflectă emisiile de gaze cu efect de seră pe care le emit.

VII Curtea observă că, în ultimii ani, prețul produselor energetice, după ce se include efectul taxelor sau al certificatelor de emisii, nu a reflectat costul de mediu al emisiilor.

VIII În evaluarea sa referitoare la Directiva privind impozitarea energiei, Comisia a raportat deficiențe în legislația privind ratele minime de impozitare. Obiectivele propunerilor legislative ale Comisiei din cadrul pachetului „Pregătiți pentru 55” includ alinierea taxelor pe energie la conținutul energetic și înglobarea mai multor sectoare în sistemul UE de comercializare a certificatelor de emisii.

IX Subvențiile pentru energie pot fi utilizate pentru a facilita tranziția către o economie cu emisii mai reduse de dioxid de carbon. Pe de altă parte, subvențiile pentru combustibilii fosili frânează tranziția energetică eficientă. Ele s-au menținut la un nivel relativ constant în ultimul deceniu, în pofida angajamentelor asumate de Comisie și de unele state membre de a le elimina treptat.

X Curtea atrage atenția asupra anumitor provocări cu care se confruntă Uniunea Europeană în ceea ce privește revizuirea legislației:

- asigurarea consecvenței între sectoare și între diferiții purtători de energie care anterior erau tratați mai favorabil;
- reducerea subvențiilor pentru combustibilii fosili și
- reconcilierea obiectivelor climatice cu nevoile sociale.

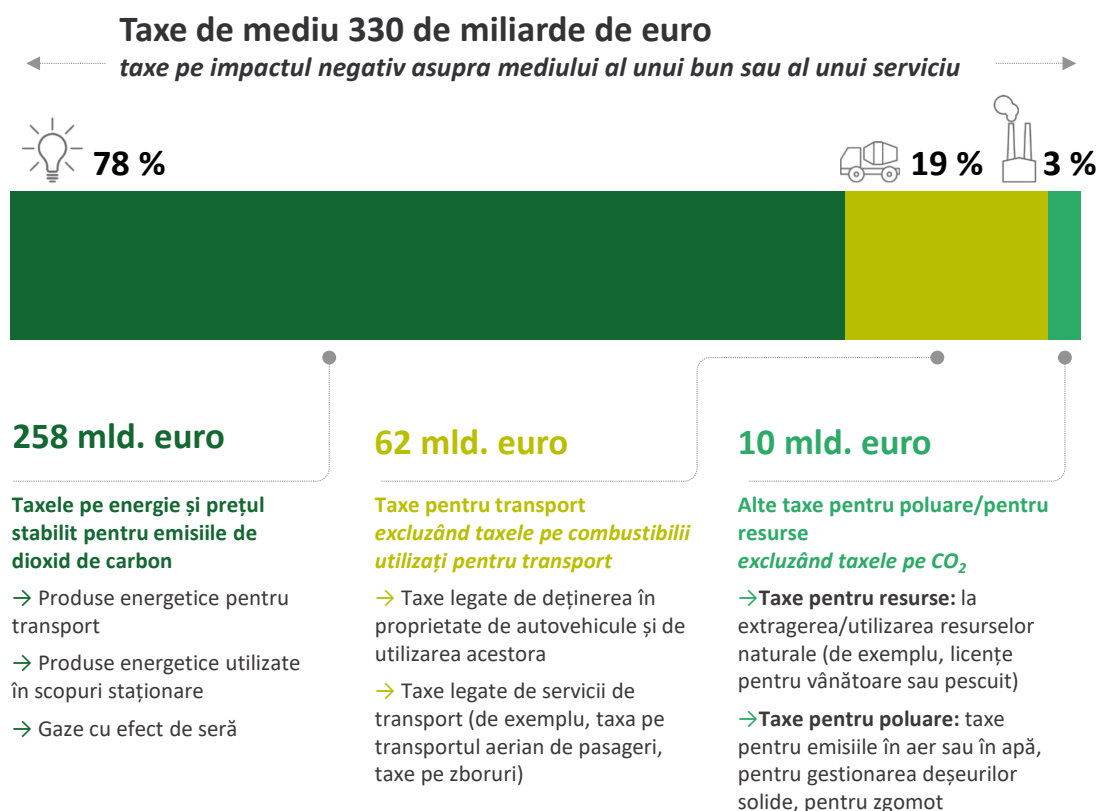
Aceste provocări vor trebui să fie abordate în contextul instituțional care presupune unanimitate în chestiuni fiscale.

Introducere

Politica de impozitare a energiei în sprijinul acțiunilor climatice

01 Impozitarea energiei este un instrument bugetar care poate fi utilizat și pentru a se stimula alegerea unor opțiuni mai ecologice în materie de energie. În UE-27, taxele pe energie reprezintă mai mult de trei sferturi din totalul taxelor de mediu (a se vedea [figura 1](#)). Sub egida Pactului verde european, Comisia intenționează să alinieze impozitarea energiei la obiectivele climatice.

Figura 1 – Taxele pe energie și prețul stabilit pentru emisiile de dioxid de carbon în UE-27 ca parte din taxele de mediu

Notă: datele Eurostat privind taxele de mediu includ veniturile încasate din sistemul EU-ETS înregistrate ca taxe în conturile naționale.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor Eurostat, [Environmental tax revenues](#) (ENV_AC_TAX), date din 2019.

02 Taxele pe energie și certificatele de emisii de dioxid de carbon se bazează pe¹:

- o produse energetice pentru transport (cum ar fi benzină, motorină, gaz natural, kerosen sau păcură);
- o produse energetice utilizate în scopuri staționare (de exemplu păcură, gaz natural, cărbune, cocs, biocombustibili și energie electrică);
- o gaze cu efect de seră: conținutul de carbon al combustibililor. Datele Eurostat privind astfel de taxe includ veniturile din autorizațiile emise prin sistemul UE de comercializare a certificatelor de emisii (EU ETS) înregistrate ca taxe în conturile naționale.

03 Taxele pe energie și prețul stabilit pentru emisiile de dioxid de carbon pot îmbrăca diferite forme:

- o taxele specifice pe consumul de combustibil (în principal accize) stabilesc, de regulă, o rată de impozitare pe unitate fizică (litru sau kilogram) sau unitate de energie (kilowatt oră sau gigajoul);
- o taxele explicite pe carbon stabilesc, de regulă, o rată de impozitare pentru consumul de energie pe baza conținutului de carbon;
- o certificatele de emisii tranzacționate în cadrul sistemelor de comercializare a certificatelor de emisii.

04 Subvențiile pentru energie pot fi:

- o directe: modificări ale ratelor efective de impozitare (de exemplu, reduceri ale taxelor și credite fiscale); și granturi și garanții prin care se oferă stimulente pentru utilizarea unei surse de energie în detrimentul alteia.
- o indirecte: intervenții pe piață (de exemplu, restricții cantitative privind exporturile sau importurile, stabilirea de prețuri reglementate), subevaluarea prețurilor pentru autorizații și licențe, dobânzi preferențiale pentru împrumuturi, transferul riscurilor, ignorarea sau subevaluarea externalităților (emisii de gaze cu efect de seră, poluare, deșeuri, epuizarea resurselor naturale).

---

¹ Eurostat, *Environmental taxes – A statistical guide*, ediția 2013.

05 Nu există o definiție standard a subvențiilor pentru energie la nivelul UE. OCDE definește, în linii mari, subvențiile pentru energie² ca fiind măsuri prin care prețurile de consum sunt menținute sub nivelul pieței sau prețurile producătorilor sunt menținute peste nivelul pieței ori prin care se reduc costurile pentru consumatori sau pentru producători.

06 Politica de impozitare a energiei este unul dintr-un număr de instrumente care pot fi utilizate în scopul atingerii obiectivelor climatice. Printre acestea se mai numără legislația prin care se stabilesc ținte (de exemplu, legislația privind partajarea eforturilor referitoare la țintele anuale obligatorii în materie de emisii de gaze cu efect de seră³), standardele de reglementare (de exemplu, cele privind emisiile vehiculelor) și schemele de finanțare (cum ar fi cele pentru investiții în eficiența energetică).

Obiectivele și angajamentele UE

07 În conformitate cu Pactul verde european, Legea europeană a climei⁴ a stabilit o reducere netă cu minimum 55 % a gazelor cu efect de seră (în raport cu nivelul din 1990) ca obiectiv intermediar pentru 2030, țintă majorată față de obiectivul anterior de 40 %. La 14 iulie 2021, Comisia a publicat un set de propuneri prin care se intenționează să se alinieze politica climatică, cea energetică, cea de transport și cea fiscală la noul obiectiv intermediar pentru 2030 privind clima, ele formând așa-numitul pachet „Pregătiți pentru 55”⁵. Acest set de propuneri include, de asemenea, obiective mai ambițioase privind energia din surse regenerabile și privind eficiența energetică (a se vedea [figura 2](#)).

---

² OCDE, *Environmentally Harmful Subsidies: Challenges for Reform*, 2005.

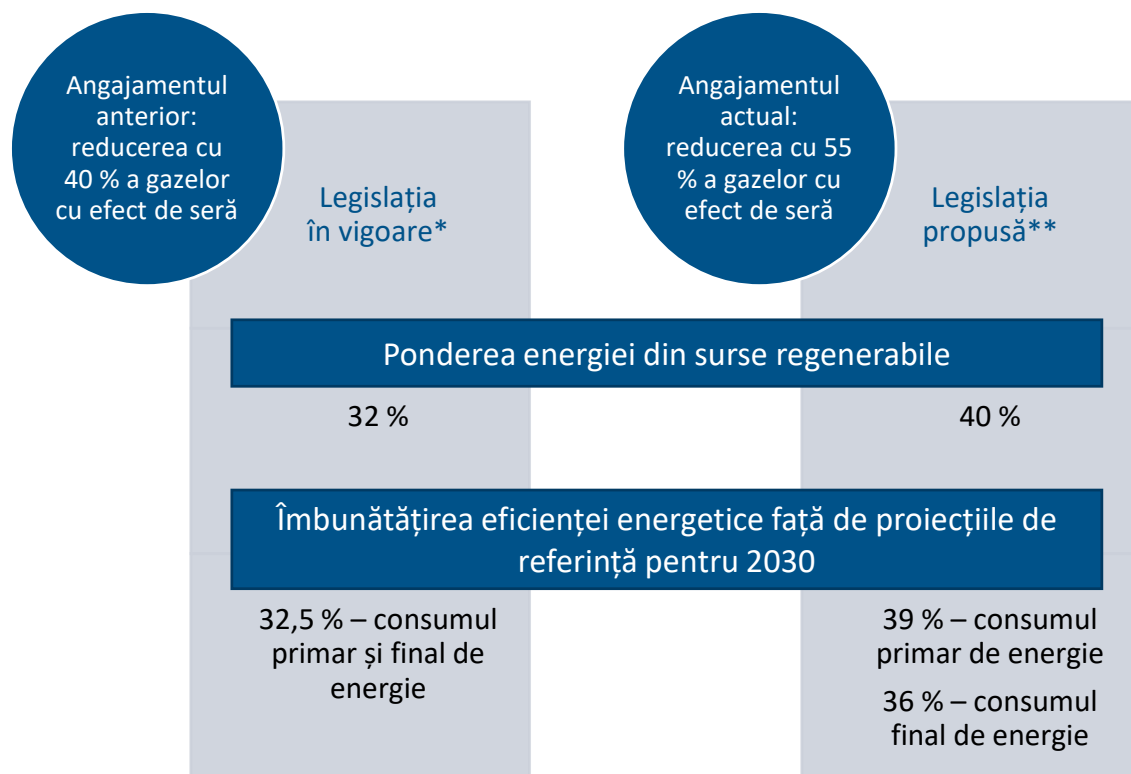
³ Site-ul Comisiei: Întrebări și răspunsuri – Regulamentul privind partajarea eforturilor.

⁴ Regulamentul (UE) 2021/1119 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 iunie 2021 de instituire a cadrului pentru realizarea neutralității climatice și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 401/2009 și (UE) 2018/1999 („Legea europeană a climei”) (JO L 243, 9.7.2021, p. 1).

⁵ Site-ul Comisiei: comunicatul de presă privind Pactul verde european.

Figura 2 – Actualizările aduse obiectivelor în materie de climă

* Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (JO L 328, 21.12.2018, p. 82) și Directiva (UE) 2018/2002 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de modificare a Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică (JO L 328, 21.12.2018, p. 210).

** Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește promovarea energiei din surse regenerabile [COM(2021) 557 final] și Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind eficiența energetică (reformare) [COM(2021) 558 final].

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza legislației și a propunerilor legislative menționate mai sus.

08 În 2009, G20 a pledat în favoarea eliminării treptate, până în 2020, a subvențiilor acordate pentru combustibilii fosili⁶. UE și unele dintre statele sale membre s-au angajat să elimine treptat subvențiile ineficiente pentru combustibilii fosili până în 2025⁷. De asemenea, Comisia s-a angajat să respecte obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD)⁸ care ar trebui să fie atinse până în 2030, printre care se numără ODD 7 privind energia curată și accesibilă ca preț și ODD 12.C privind raționalizarea subvențiilor ineficiente pentru combustibilii fosili care încurajează risipa de resurse.

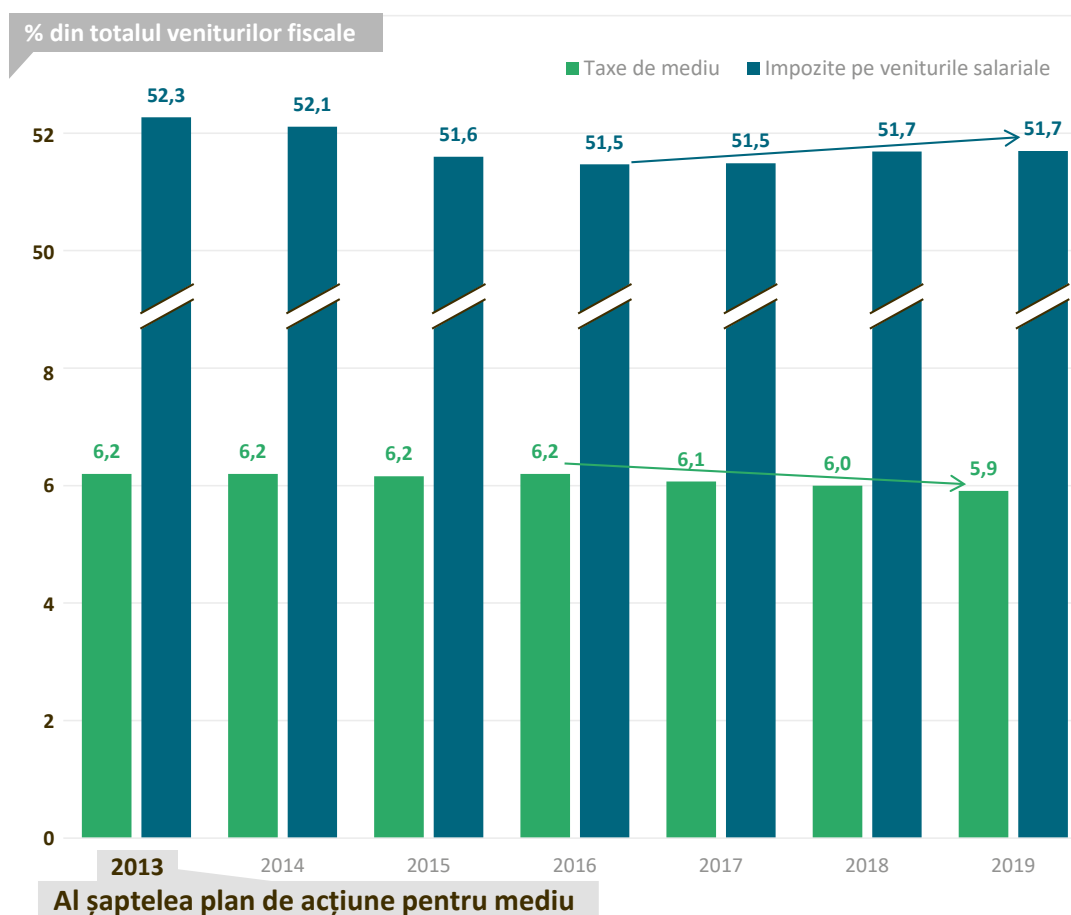
⁶ G20 Leaders' Statement: The Pittsburgh Summit, septembrie 2009.

⁷ G7 Ise-Shima Leaders' Declaration, G7 Ise-Shima Summit, 26-27 mai 2016.

⁸ https://ec.europa.eu/international-partnerships/sustainable-development-goals_en

09 În 2013, în cel de Al șaptelea plan de acțiune pentru mediu, Comisia a propus deplasarea presiunii fiscale de pe piața muncii către mediu până în 2020⁹, pentru a susține utilizarea durabilă a resurselor. În practică, ponderea taxelor de mediu în totalul veniturilor fiscale a scăzut ușor din 2016, în timp ce ponderea impozitelor pe veniturile salariale a înregistrat o creștere, e adevărat nu foarte mare (a se vedea *figura 3*).

Figura 3 – Ponderea taxelor de mediu și a impozitelor pe veniturile salariale în totalul veniturilor fiscale (2008-2019)

Notă: datele Eurostat privind taxele de mediu includ veniturile încasate din sistemul EU-ETS înregistrate ca taxe în conturile naționale.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza Eurostat, *Environmental tax revenues* (ENV_AC_TAX), și a Comisiei Europene, *Taxation trends*.

⁹ Ca parte a obiectivului prioritar nr. 6 din [Decizia nr. 1386/2013/UE](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 20 noiembrie 2013 privind un Program general al Uniunii de acțiune pentru mediu până în 2020 „O viață bună, în limitele planetei noastre” (JO L 354, 28.12.2013).

Legislația UE privind impozitarea energiei, stabilirea prețului pentru emisiile de dioxid de carbon și subvențiile pentru energie

10 Competențele UE în domeniul taxelor indirecte includ coordonarea, armonizarea și apropierea dispozițiilor în ceea ce privește TVA și accizele, deoarece acestea pot afecta piața unică. Fiscalitatea este unul dintre domeniile de politică ale UE în care procesul decizional se bazează pe unanimitate¹⁰.

11 Directiva UE privind impozitarea energiei¹¹ stabilește nivelul minim de impozitare pentru anumite produse și sectoare energetice. Obiectivul său principal este de a armoniza legislațiile naționale pentru a evita denaturarea pieței interne.

12 Directiva EU ETS¹² prezintă, la rândul ei, relevanță în acest context. Ea aplică un preț pentru emisiile de dioxid de carbon, în principal pentru cele provenite de la instalații din sectorul producției de energie electrică și din industrii energointensive, stimulând astfel întreprinderile din aceste sectoare să își reducă emisiile. Prețul emisiilor de dioxid de carbon este determinat deci de piață.

13 Unele dintre subvențiile acordate pentru energie pot constitui o formă de ajutor de stat, care, în principiu, este incompatibil cu normele UE privind piața internă. Comisia are competența de a decide dacă astfel de subvenții constituie ajutor de stat și dacă ele sunt compatibile cu normele UE privind piața internă. Pentru a-și orienta evaluarea în acest sens, Comisia a publicat Orientările privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie pentru perioada 2014-2020¹³. În iunie 2021, Comisia a

---

¹⁰ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European și Consiliu: *Către un proces decizional mai eficient și mai democratic în domeniul politicii fiscale a UE* [COM(2019) 8 final].

¹¹ Directiva 2003/96/CE a Consiliului din 27 octombrie 2003 privind restructurarea cadrului comunitar de impozitare a produselor energetice și a electricității (JO L 283, 31.10.2003).

¹² Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Uniunii și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului, modificată ultima dată în 2018 (JO L 275, 25.10.2003).

¹³ Comunicarea Comisiei – *Orientări privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie pentru perioada 2014-2020* (2014/C 200/01) (JO C 200, 28.6.2014, p. 1).

publicat un nou proiect de orientări privind ajutoarele de stat pentru climă, protecția mediului și energie pentru 2022¹⁴.

14 Pachetul de propuneri „Pregătiți pentru 55” vizează, printre altele:

- o să creeze o bază de impozitare a energiei mai cuprinzătoare și să crească ratele minime de impozitare a energiei prin modificarea Directivei privind impozitarea energiei;
- o să extindă sistemul de comercializare a certificatelor de emisii astfel încât acesta să includă și alte sectoare, cum ar fi transportul rutier și clădirile;
- o să instituie un mecanism de ajustare la frontieră în funcție de carbon pentru a reflecta emisiile de gaze cu efect de seră aferente importurilor, ca o alternativă la certificatele de emisii gratuite în cadrul UE.

---

¹⁴ Comunicarea Comisiei – *Draft Guidelines on State aid for climate, environmental protection and energy 2022*.

Sfera și abordarea documentului de analiză

15 Acest document de analiză se apleacă asupra modului în care taxele pe energie, prețul stabilit pentru emisiile de dioxid de carbon și subvențiile pentru energie contribuie la atingerea obiectivelor climatice ale UE. Curtea a examinat legislația relevantă a UE, în special Directiva existentă privind impozitarea energiei și propunerea Comisiei de actualizare a acesteia. Analiza a acoperit perioada cuprinsă între 2008 și iulie 2021. Au fost luate în considerare datele suplimentare care au devenit disponibile după iulie 2021 în ceea ce privește prețul autorizațiilor emise prin sistemul UE de comercializare a certificatelor de emisii (până la 30 noiembrie 2021), precum și în ceea ce privește subvențiile pentru energie (date din octombrie 2021).

16 Prezentul document nu este un raport de audit, ci este o analiză care se bazează în principal pe informații publice sau pe materiale colectate în mod special în acest scop. Curtea a examinat legislația UE în vigoare, precum și propuneri de orientări, evaluări, rapoarte de monitorizare, planuri naționale privind energia și clima, studii și rapoarte din partea organizațiilor internaționale, a ONG-urilor și a autorităților naționale, precum și rapoarte elaborate de către Comisia Europeană sau în numele acesteia. S-au analizat date furnizate de Eurostat și de instituțiile internaționale, precum și de unele autorități naționale. Domeniile care fac obiectul acestui document de analiză au fost discutate cu personalul Comisiei, cu ONG-urile relevante și cu grupuri de reflecție. La baza documentului stau de asemenea și alte rapoarte ale Curții, publicații științifice și alte informații disponibile publicului.

17 Prezentul document de analiză al Curții a fost elaborat ca urmare a recenteii publicări a pachetului „Pregătiți pentru 55” al Comisiei și este menit să ofere un punct de vedere independent cu privire la impozitarea energiei pentru a contribui la dezbaterile legislative.

18 Documentul de analiză este format din trei secțiuni:

- nivelurile actuale de impozitare a energiei în statele membre și instrumentele prin care se stabilește un preț pentru emisiile de dioxid de carbon, precum și modul în care obiectivele climatice sunt sprijinite de aceste modalități;
- subvențiile pentru energie și modul în care acestea stimulează acțiunile climatice;
- contribuția Directivei privind impozitarea energiei la obiectivele climatice.

Taxele pe energie și prețul stabilit pentru emisiile de dioxid de carbon – stadiul actual

Impozitarea și eficiența energetică

19 În evaluarea din 2019 a progreselor realizate către obiectivele naționale de eficiență energetică pentru 2020¹⁵, Comisia a stabilit care sunt principalii factori care determină realizarea de economii de energie. Conform acestei evaluări, schemele de obligații în materie de eficiență energetică au generat 36 % din economiile de energie raportate. Factorul determinant aflat pe a doua poziție a fost reprezentat de măsurile de impozitare a energiei care depășesc rata minimă de la nivelul UE, acestora corespunzându-le 16 % din totalul economiilor de energie raportate.

20 Impozitarea energiei poate fi un important factor determinat pentru atingerea obiectivelor climatice ale UE¹⁶. Patru state membre au quantificat, în planurile lor naționale privind energia și clima, impactul măsurilor de impozitare a energiei pe care le-au planificat. Estimările lor variază între 4 % și 32 % din totalul economiilor de energie preconizate (32 % în Germania, 14 % în Lituania, 10 % în Finlanda și 4 % în Cehia).

21 OCDE a evidențiat o corelație negativă între impozitare și intensitatea energetică a PIB-ului¹⁷ și a concluzionat că țările cu taxe mai mari pe energie tind să aibă economii

---

¹⁵ Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu: *Evaluarea din 2019 a progreselor realizate de statele membre către obiectivele naționale de eficiență energetică pentru 2020 și către punerea în aplicare a Directivei privind eficiența energetică în conformitate cu articolul 24 alineatul (3) din Directiva privind eficiența energetică 2012/27/UE* [COM(2020) 326 final].

¹⁶ https://ec.europa.eu/taxation_customs/commission-priorities-2019-24-and-taxation/european-green-deal-what-role-can-taxation-play_en

¹⁷ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:Energy_intensity

cu o intensitate energetică mai mică¹⁸. Curtea a realizat o evaluare similară pentru statele membre ale UE și a identificat o corelație similară.

Impozitarea pe sectoare și pe produse

22 Conform calculelor efectuate pentru un studiu recent, rata medie de impozitare a energiei în UE este de 25 de euro/MWh și rata efectivă de impozitare (luând în considerare reducerile taxelor și creditele fiscale) este de 18 euro/MWh¹⁹. În cadrul evaluării impactului pentru propunerea sa de revizuire a Directivei privind impozitarea energiei²⁰, Comisia a publicat ratele efective de impozitare pentru anumiți combustibili pentru anumite sectoare, dar nu și ratele *efective* de impozitare per sector.

23 În *figura 4*, se prezintă taxa medie pe energie pentru diferitele sectoare, calculată prin împărțirea veniturilor totale din taxele pe energie din sectorul respectiv la consumul total de energie din acel sector. Pe baza datelor din raportul Trinomics²¹ elaborat în numele Comisiei, taxa medie pe energie variază substanțial: de la zero pentru transportul aerian internațional la peste 50 de euro pentru transportul rutier.

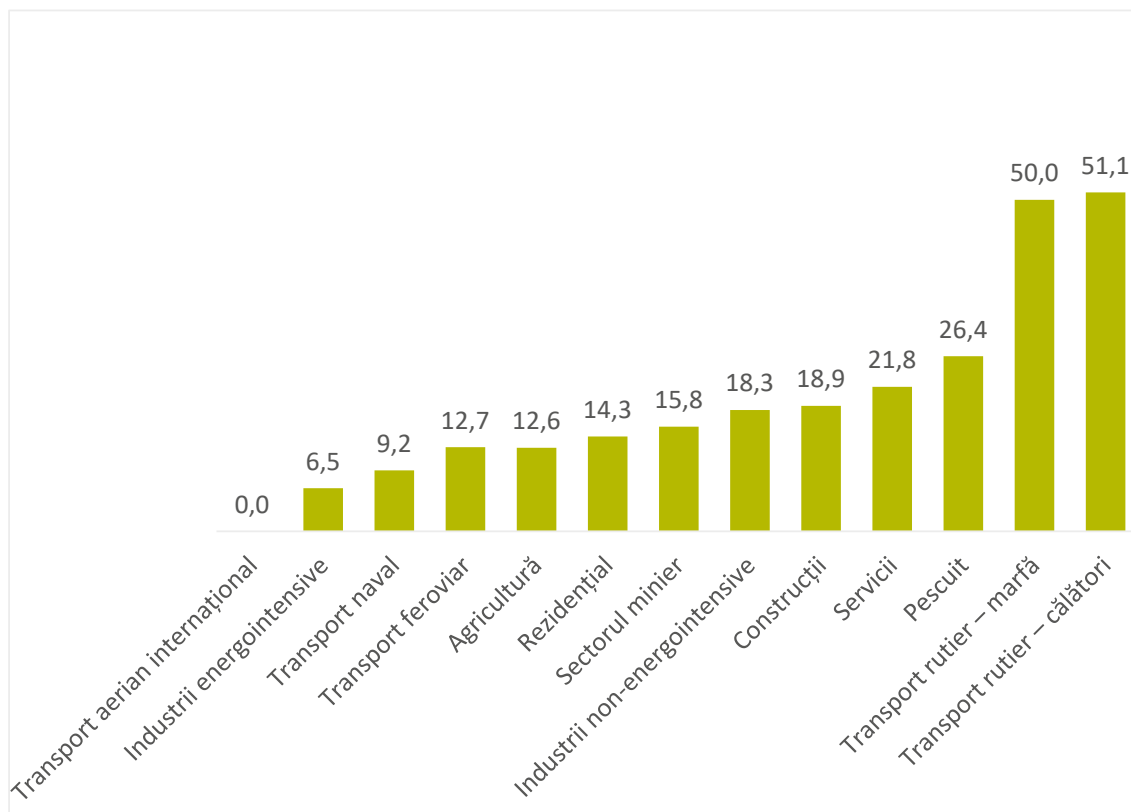
¹⁸ OCDE, *Taxing energy use 2019*, octombrie 2019.

¹⁹ Trinomics, *Study on Energy costs, taxes and the impact of government interventions on investments*, octombrie 2020.

²⁰ Propunere de directivă a Consiliului privind restructurarea cadrului Uniunii de impozitare a produselor energetice și a energiei electrice (reformare) [COM(2021) 563 final].

²¹ A se vedea nota de subsol **19**.

Figura 4 – Taxele pe energie pe sectoare, în euro/MWh

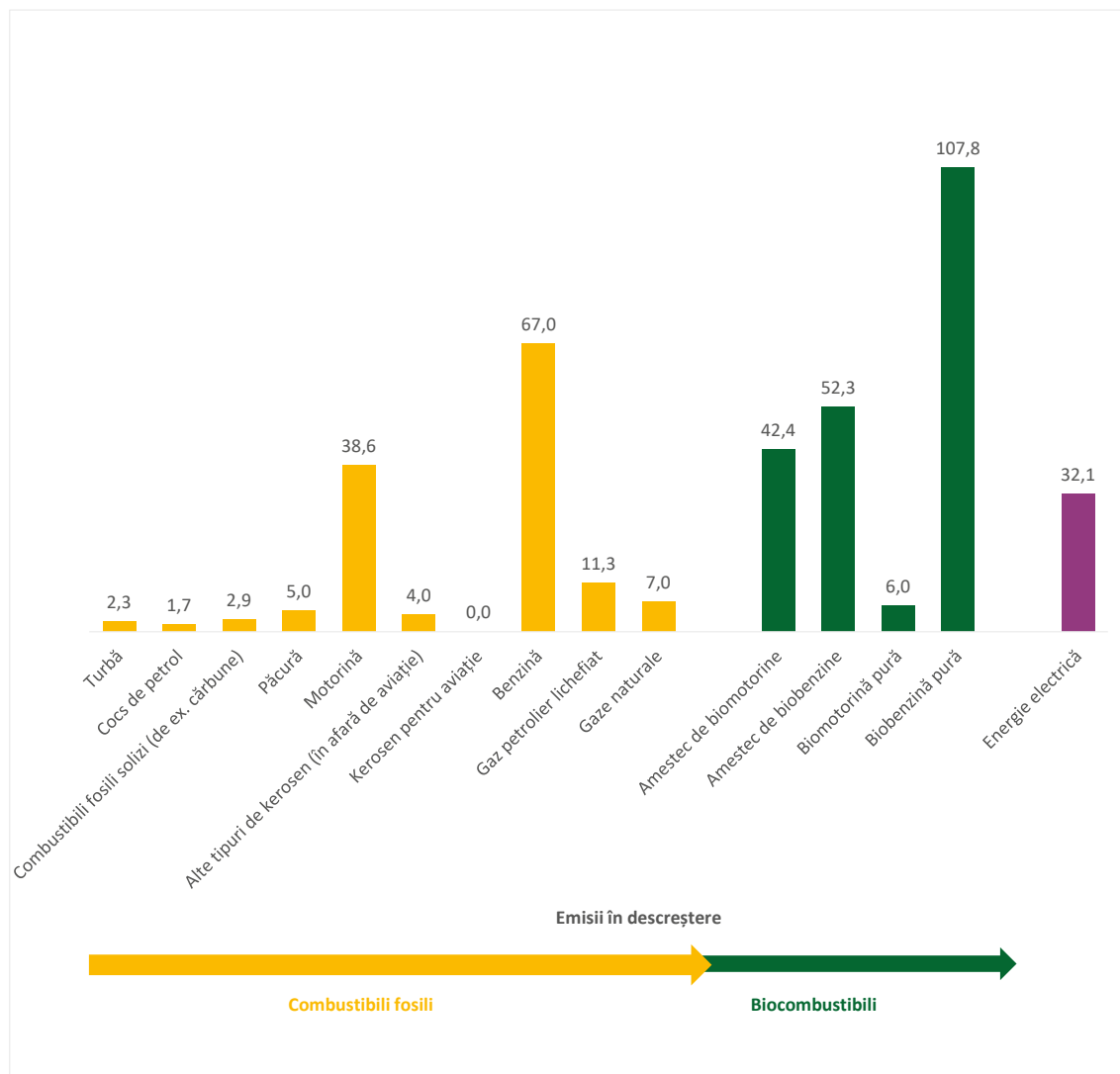

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza Trinomics, *Study on Energy costs, taxes and the impact of government interventions on investments – Final Report Energy Taxes*, octombrie 2020, p. 22.

24 Ratele medii de impozitare pentru produsele energetice variază între 1,7 euro/MWh și 107,8 euro/MWh (a se vedea [figura 5](#)). Aceste variații nu reflectă diferențele care există la nivelul eficienței în ceea ce privește emisiile de carbon. Cărbunele este impozitat mai puțin decât gazul natural (care este mai eficient din punctul de vedere al emisiilor de carbon), iar unii combustibili fosili sunt impozitați semnificativ mai puțin decât energia electrică (care ar putea fi produsă din surse cu emisii reduse de carbon).

Figura 5 – Taxele în funcție de produsele energetice, în euro/MWh

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza Trinomics, *Study on Energy costs, taxes and the impact of government interventions on investments – Final Report Energy Taxes*, octombrie 2020, p. 25.

Stabilirea prețului pentru emisiile de dioxid de carbon

25 O serie de instituții internaționale²² observă că stabilirea unui preț adecvat pentru emisiile de dioxid de carbon vine în sprijinul obiectivelor climatice și poate constitui un instrument eficient de reducere a emisiilor. O altă implicație este aceea că poluatorii plătesc pentru costurile impuse societății de emisiile generate de utilizarea energiei. Emisiile de dioxid de carbon pot fi tarificate prin intermediul unor taxe explicite pe carbon și al unor accize (pentru care se poate calcula un echivalent implicit al taxei

²² IMF Fiscal Monitor, *How to mitigate climate change*, octombrie 2019; OECD, *Effective Carbon Rates 2021*, mai 2021; Agenția Internațională a Energiei (AIE), analizele privind politicile energetice; [site-ul web](#) al Băncii Mondiale.

pe carbon) sau prin intermediul unui sistem de comercializare a certificatelor de emisii precum EU ETS.

26 În raportul său privind finanțarea durabilă²³, Curtea a recomandat Comisiei să identifice măsuri suplimentare menite să asigure că prețul emisiilor de gaze cu efect de seră reflectă mai bine costurile de mediu ale acestora.

Sectoarele aflate sub incidența sistemului EU ETS primesc certificate gratuite pentru o parte din emisiile lor

27 Sistemul EU ETS se aplică sectoarelor de producție de energie electrică și termică, industriilor energointensive și aviației comerciale în interiorul UE. Acesta plafonează emisiile totale pentru aceste sectoare. În cadrul EU ETS, întreprinderile trebuie să obțină certificate de emisii echivalente cu emisiile lor de gaze cu efect de seră. Opțiunea implicită este de a le achiziționa în cadrul unei licitații. Cu toate acestea, pentru unele industrii energointensive (cum ar fi producția de oțel și cea de ciment) și pentru modernizarea sectorului producției de energie electrică în unele state membre, se alocă certificate cu titlu gratuit. În raportul său din 2020 privind EU ETS²⁴, Curtea a observat că alocarea cu titlu gratuit a certificatelor nu era suficient de bine direcționată pentru a reflecta riscul de relocare a emisiilor de dioxid de carbon. În cadrul legislației revizuite din 2018 privind EU ETS, sistemul de alocări cu titlu gratuit este prelungit pentru încă zece ani²⁵.

Taxele explicite pe carbon au devenit mai uzuale, dar variază considerabil de la un stat membru la altul

28 Utilizarea taxelor explicite pe carbon, care percep în mod direct un preț pentru emisiile de CO₂, a devenit din ce în ce mai frecventă în timp. În 2008, 7 state membre

---

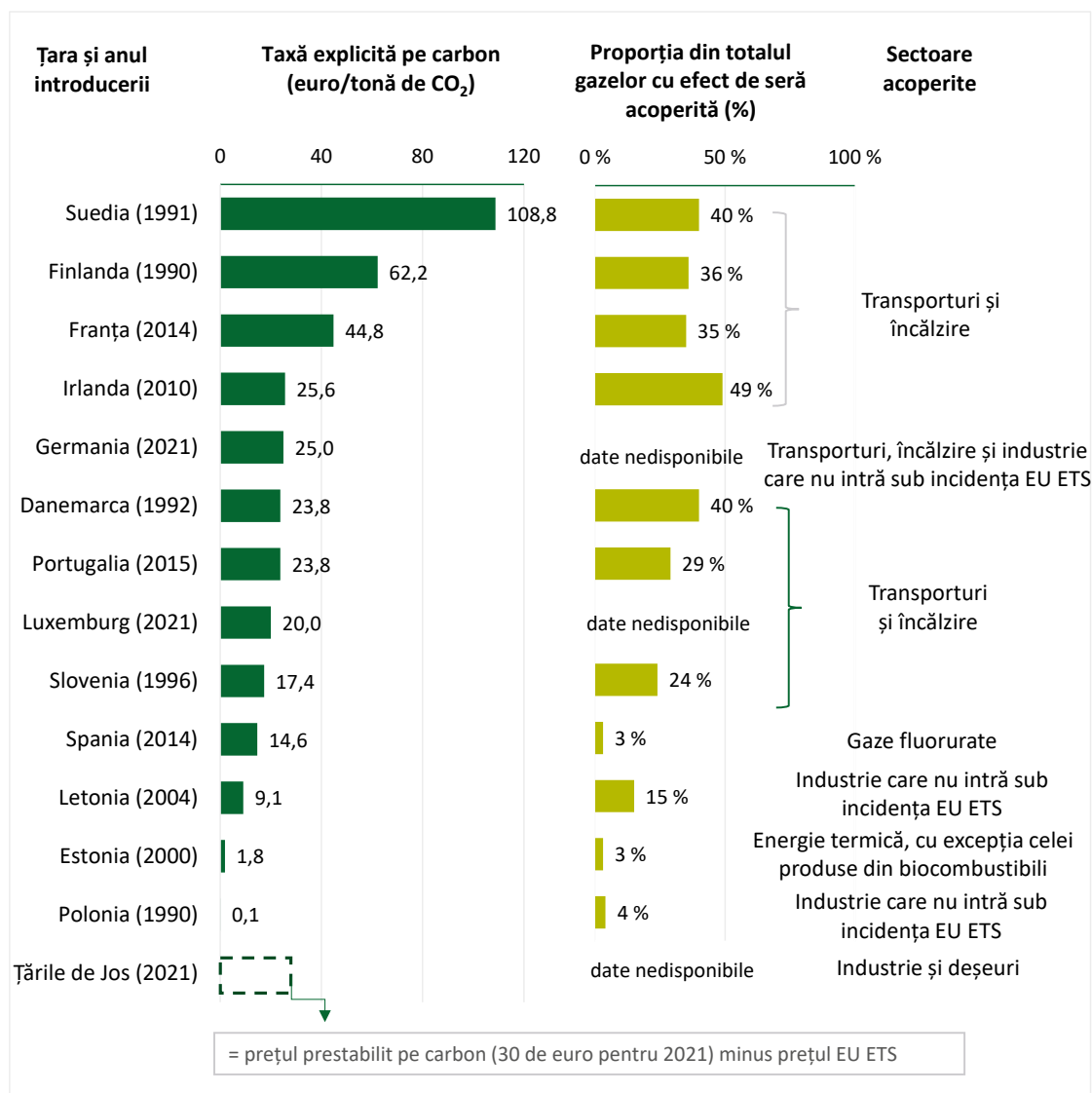
²³ Curtea de Conturi Europeană, *Raportul special nr. 22/2021: Finanțarea durabilă: este nevoie de acțiuni mai coerente din partea UE pentru a redirecționa finanțarea către investiții durabile*, septembrie 2021.

²⁴ Curtea de Conturi Europeană, *Raportul special nr. 18/2020: Sistemul UE de comercializare a certificatelor de emisii: alocarea cu titlu gratuit a certificatelor ar fi trebuit să fie mai bine direcționată*, septembrie 2020.

²⁵ *Directiva (UE) 2018/410* a Parlamentului European și a Consiliului din 14 martie 2018 de modificare a Directivei 2003/87/CE în vederea rentabilizării reducerii emisiilor de dioxid de carbon și a sporirii investițiilor în acest domeniu și a Deciziei (UE) 2015/1814 (JO L 76, 19.3.2018, p. 3).

percepeau taxe explicite pe carbon. În prezent, 14 state membre ale UE dispun de o astfel de taxă (a se vedea [figura 6](#)); taxele variază enorm, de la 0,1 euro/tonă de CO₂ în Polonia până la peste 100 de euro/tonă de CO₂ în Suedia. Aceste taxe nu se aplică, de obicei, sectoarelor care sunt deja acoperite de EU ETS. Proporția acoperită din emisiile totale este cea mai ridicată în Irlanda (49 %), urmată de Danemarca și Suedia (40 %).

Figura 6 – Taxele explicite pe carbon în UE

Notă: datele privind ponderea gazelor cu efect de seră acoperite nu sunt încă disponibile pentru Germania, pentru Țările de Jos și pentru Luxemburg, care au introdus o taxă pe carbon în 2021.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor de la [Tax Foundation](#), [baza de date Taxes in Europe](#) și OCDE pentru identificarea sectoarelor acoperite de taxa explicită pe carbon pentru [Estonia](#) și [Polonia](#).

Analiză comparativă ca instrument de evaluare a nivelului de impozitare

Taxele aplicate de statele membre și prețurile certificatelor EU ETS

29 OCDE a realizat recent o comparație între prețurile naționale stabilite pentru emisiile de dioxid de carbon și diverse costuri ale emisiilor de dioxid de carbon²⁶:

- 30 de euro/tonă de CO₂ – o valoare de referință istorică care se situează în partea inferioară a spectrului. Prețurile pentru emisiile de CO₂ stabilite sub această valoare de referință nu antrenează o reducere semnificativă a emisiilor;
- 60 de euro/tonă de CO₂ – o estimare situată la mijlocul spectrului a costurilor emisiilor de dioxid de carbon în 2020; ea reprezintă o estimare situată în partea inferioară a spectrului a costurilor emisiilor de dioxid de carbon în 2030. Un preț al emisiilor de dioxid de carbon de 60 de euro/tonă de CO₂ în anii 2030 corespunde unei decarbonizări lente;
- 120 de euro/tonă de CO₂ – o estimare centrală a prețului emisiilor de dioxid de carbon care este necesară, în 2030, pentru a se realiza decarbonizarea până la jumătatea secolului. OCDE observă că prețul de 120 de euro este în mai mare măsură în concordanță cu estimările recente ale costurilor sociale globale ale emisiilor de dioxid de carbon.

30 Nivelurile de impozitare pe care statele membre ale UE le aplică pentru alte utilizări ale energiei decât combustibilii folosiți în transportul rutier (a se vedea [figura 4](#) și [figura 5](#)) se situează sub 30 de euro/tonă de CO₂, nivelul de la care OCDE preconizează că ar trebui să înceapă eforturile de reducere a emisiilor.

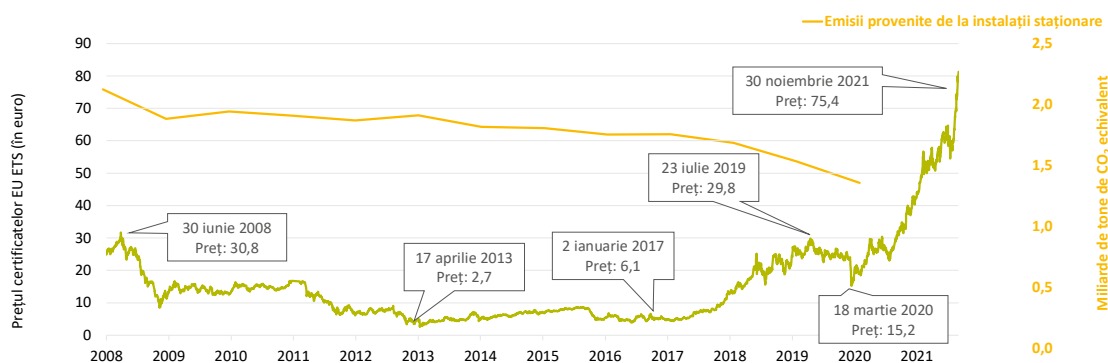
31 Sistemul EU ETS se bazează pe un plan pe termen lung de reducere treptată a plafonului pentru emisiile totale pentru sectoarele aflate sub incidența sa. Acest lucru presupune o creștere preconizată a prețurilor, ceea ce ar putea determina întreprinderile să acționeze mai devreme. Prețul certificatelor de emisii din cadrul EU ETS a variat considerabil în timp (a se vedea [figura 7](#)). Între 2008 și 2020, în pofida faptului că prețul din sistemul EU ETS se situa sub cel mai scăzut nivel de referință al OCDE, emisiile de CO₂ acoperite de acest sistem au scăzut cu aproximativ 40 %²⁷.

²⁶ OCDE, *Effective carbon rates 2021*, mai 2021.

²⁷ Pe baza datelor AEM.

Prețul din sistemul EU ETS a crescut între timp: la sfârșitul lunii noiembrie 2021, prețul unui certificat de emisii a depășit 70 de euro.

Figura 7 – Evoluția prețului certificatelor de emisii

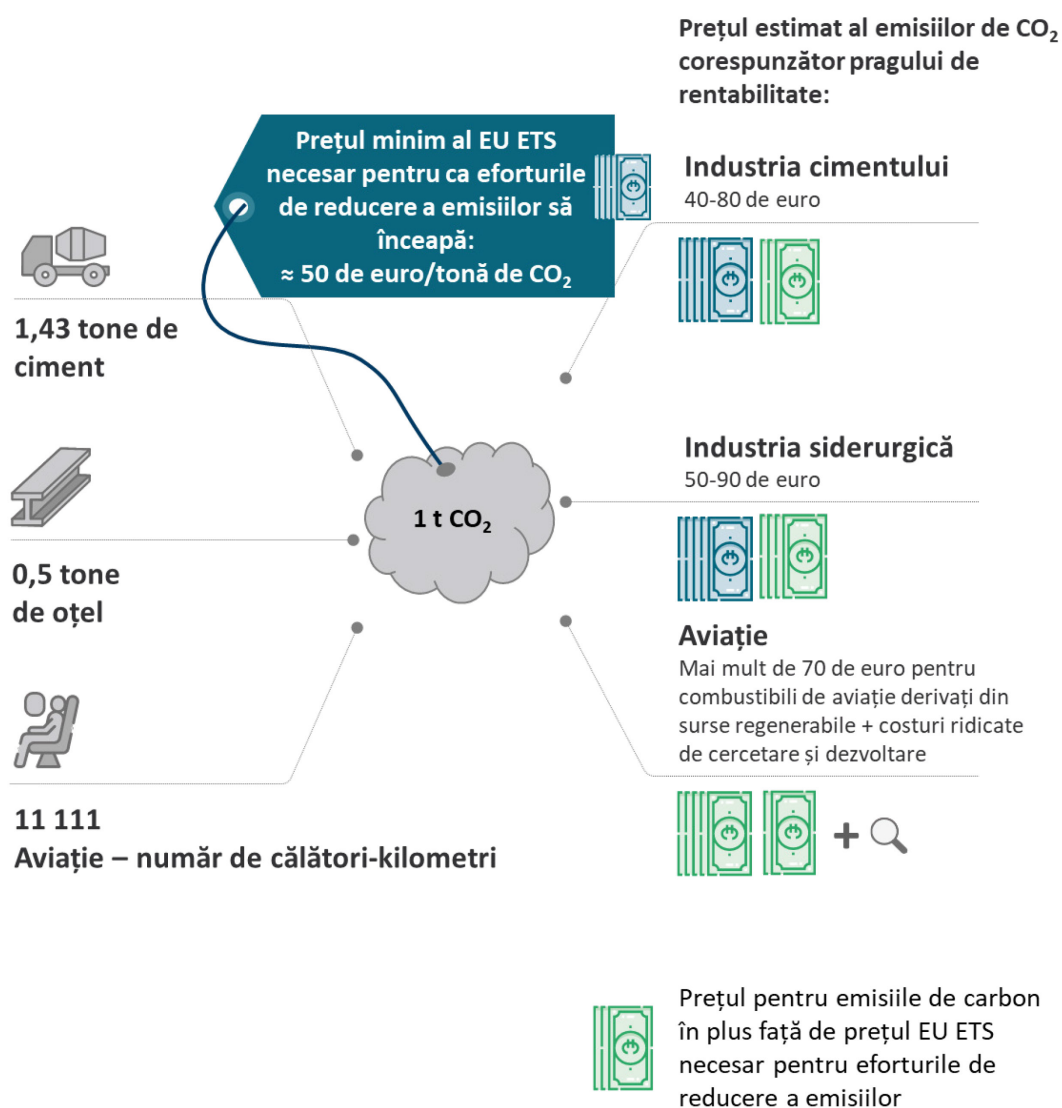
Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza *Sandbag carbon price viewer* și a *EU ETS data viewer*.

Sectoarele în care este necesar un preț mai ridicat pentru emisiile de dioxid de carbon

32 Prețul pentru emisiile de CO₂ care ar putea reduce avantajul competitiv al combustibililor fosili variază în funcție de sectorul de activitate economică și de tehnologia în cauză (a se vedea [figura 8](#)). Conform calculelor realizate de *Institut du Développement Durable et des Relations Internationales* (IDDRI), tehnologia cu emisii reduse de dioxid de carbon pentru industria cimentului ar atinge pragul de rentabilitate la un preț al emisiilor de dioxid de carbon cuprins între 40 de euro și 80 de euro pe tonă de CO₂, în timp ce, în cazul oțelului, prețul ar trebui să fie cuprins între 50 de euro și 90 de euro pe tonă de CO₂²⁸. Pe baza datelor Agenției Internaționale a Energiei, Curtea a estimat că, pentru a se stimula utilizarea combustibililor de aviație derivați din surse regenerabile și investițiile în cercetare și dezvoltare pentru tehnologii cu emisii reduse de dioxid de carbon în sectorul aviației, ar fi necesar un preț al emisiilor de dioxid de carbon mai mare de 70 de euro/tonă de CO₂.

²⁸ IDDRI, *Decarbonising basic materials in Europe*, octombrie 2019.

Figura 8 – Prețul estimat al emisiilor de CO₂ corespunzător pragului de rentabilitate care ar fi necesar pentru a reduce avantajul competitiv pe care îl au combustibilii fosili față de tehnologiile cu emisii reduse de dioxid de carbon

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor de la Cordis, de pe site-ul web al Comisiei și de la ICCT pentru intensitatea emisiilor diverselor sectoare; date de la IDDRI și calcule proprii bazate pe datele AIE, prețul mediu al petrolului și cursul mediu de schimb EUR/USD din iunie 2021 pentru pragul de rentabilitate.

33 Fiscalitatea constituie însă doar un element al răspunsului furnizat de guvernele naționale. În UE există deja norme și reglementări sectoriale, de exemplu standarde de calitate a aerului și limite pentru emisiile generate de vehicule. Statele membre pun în aplicare politici specifice pentru a deveni mai favorabile climei, de exemplu propunerea recentă a Franței de a interzice transportul aerian pe distanțe scurte acolo unde există alternative feroviare.

Aspectele sociale ale impozitării

34 Impactul impozitării energiei asupra gospodăriilor poate fi semnificativ și poate declanșa o rezistență împotriva taxelor pe energie. Comisia a constatat că sumele cheltuite de gospodării pentru energie (atât pentru încălzire, cât și pentru transport) variază considerabil. Gospodăriile cele mai sărace – cele situate în decilul cu veniturile cele mai scăzute în clasamentul distribuției veniturilor – din Luxemburg, Malta, Finlanda și Suedia cheltuiesc mai puțin de 5 % din venitul lor pe energie. În Cehia și în Slovacia, acestea cheltuiesc mai mult de 20 % din venitul lor pe energie²⁹.

35 Pentru a reduce riscul de respingere a reformelor fiscale, organizațiile internaționale³⁰ au recomandat o mai mare transparență cu privire la motivele care stau la baza reformelor fiscale și la modul în care sunt utilizate veniturile, precum și reducerea altor taxe și măsuri de redistribuire (a se vedea, de asemenea, **caseta 1**). Mai multe studii³¹ au arătat că alocarea veniturilor pentru acțiuni specifice poate îmbunătăți acceptarea taxelor pe carbon.

Caseta 1 – Respingerea reformelor fiscale în domeniul energiei

Franța a introdus o taxă pe carbon în 2014 pentru a veni în sprijinul obiectivelor sale climatice; se prevedea, de asemenea, un calendar de majorări ale taxelor. În 2018, pe fundalul unei creșteri a prețurilor la petrol la nivel internațional, prețul energiei a crescut vertiginos, ceea ce a condus la tulburări civile sub forma mișcării „vestelor galbene”. Ca urmare a acestora, guvernul a înghețat taxa respectivă. Într-un raport din 2019, Curtea de Conturi a Franței³² recomanda revenirea la creșterea planificată a taxei pe carbon, sprijinită de alte măsuri, cum ar fi compensarea gospodăriilor celor mai afectate.

²⁹ Documentul de lucru al serviciilor Comisiei SWD(2020) 951 final: *Energy prices and costs in Europe*, partea 3/6, octombrie 2020.

³⁰ OCDE, *Designing fossil fuel subsidy reforms in OECD and G20 countries: A robust sequential approach methodology*, în *Environment Working Papers*, nr. 168, octombrie 2020; Centrul pentru Economie și Politici în domeniul Schimbărilor Climatice și Institutul de Cercetare Grantham privind Schimbările Climatice și Mediul, *How to make carbon taxes more acceptable*, decembrie 2017; și site-ul web al Comisiei: *Conference on Green Taxation*.

³¹ *Ibidem*.

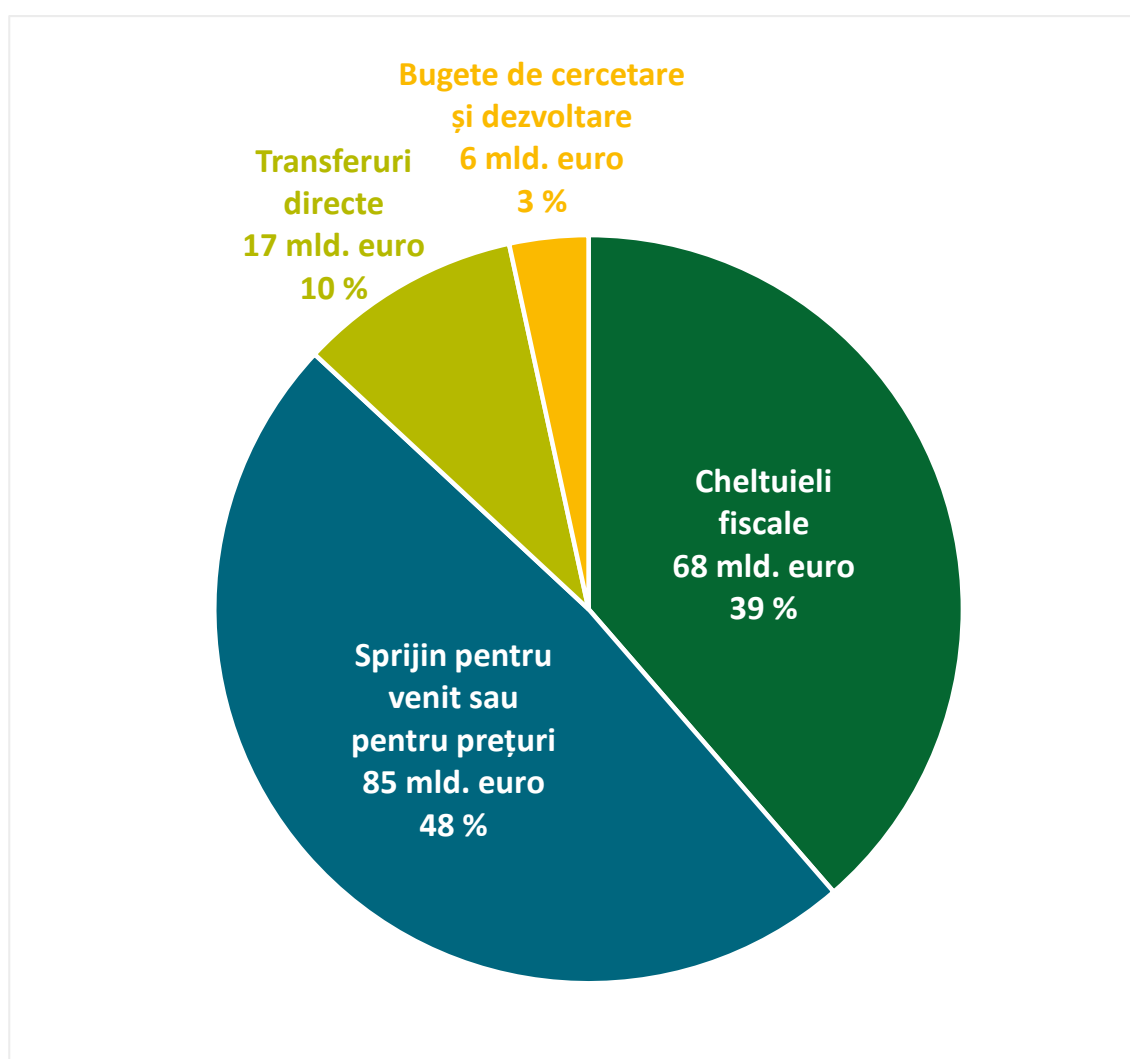
³² Curtea de Conturi a Franței, *Conseil des prélèvements obligatoires, La fiscalité environnementale au défi de l'urgence climatique - Synthèse*, septembrie 2019.

Subvențiile pentru energie

Tipuri de subvenții pentru energie

36 Subvențiile pentru energie pot îmbrăca diferite forme: cheltuieli fiscale (de exemplu, credite fiscale și reduceri fiscale), sprijin pentru venit sau pentru prețuri, transferuri directe sau finanțarea activităților de cercetare și dezvoltare (a se vedea, de asemenea, punctul **04**). Subvențiile pentru energie provenite din măsuri de impozitare, care influențează astfel rata efectivă de impozitare, au reprezentat 39 % din totalul subvențiilor pentru energie în 2019: 68 de miliarde de euro dintr-un total de 176 de miliarde de euro (a se vedea *figura 9*).

Figura 9 – Subvențiile pentru energie, pe categorii, în 2019

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza documentului *Study on energy subsidies and other government interventions in the European Union*, raport final, octombrie 2021.

37 Responsabilitatea pentru aprobarea anumitor subvenții (de exemplu, măsuri de scutire fiscală pentru biocombustibili³³) revine Comisiei. Este cazul măsurilor selective care se califică drept ajutor de stat și care nu intră sub incidența normelor generale de exceptare pe categorii³⁴ sau a regulilor *de minimis*³⁵ (se cifrează la mai puțin de 200 000 de euro pe o perioadă de trei ani) și nu sunt acordate în cadrul unei scheme de ajutoare deja autorizate de Comisie. Comisia a publicat orientări privind condițiile în care poate considera că ajutoarele pentru energie și pentru mediu sunt compatibile cu tratatul. În iunie 2021, Comisia a publicat un proiect de orientări privind ajutoarele de stat pentru climă, energie și mediu³⁶. Mai multe ONG-uri au exprimat îngrijorări cu privire la posibile lacune în dispozițiile nou introduse pentru închiderile minelor de cărbune, precum și cu privire la riscul de creștere a sprijinului pentru gazele fosile³⁷.

38 În trecut, Consiliul a demonstrat că are competența de a decide cu privire la norme specifice care să permită statelor membre să acorde ajutoare de stat, neutralizând astfel competența de evaluare a Comisiei, așa cum a fost cazul pentru facilitarea închiderii minelor de cărbune³⁸.

Subvențiile pentru energia din surse regenerabile

39 Subvențiile pentru energie au cunoscut o creștere de-a lungul timpului, impulsionată de creșterea înregistrată de subvențiile pentru energia din surse regenerabile – de 3,9 ori în perioada 2008-2019³⁹ (a se vedea [figura 10](#)).

---

³³ Site-ul Comisiei: [știri din 3 septembrie 2021 privind ajutoarele de stat](#).

³⁴ [Regulamentul \(UE\) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat \(JO L 187, 26.6.2014, p. 1\)](#).

³⁵ [Regulamentul \(UE\) nr. 1407/2013 al Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis* \(JO L 352, 24.12.2013, p. 1\)](#).

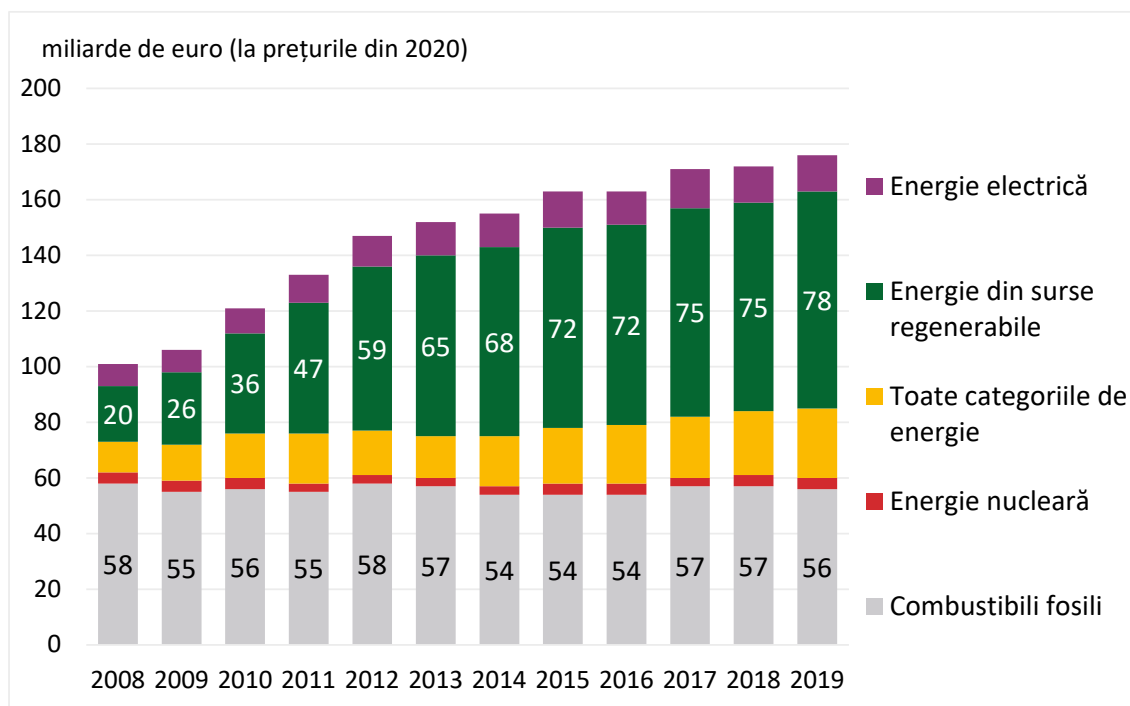
³⁶ Comunicarea Comisiei: [Draft Guidelines on State aid for climate, environmental protection and energy 2022](#).

³⁷ [State aid CEEAG revision – NGO letter on fossil fuels](#).

³⁸ [2010/787/UE: Decizia Consiliului din 10 decembrie 2010 privind ajutorul de stat pentru facilitarea închiderii minelor de cărbune necompetitive \(JO L 336, 21.12.2010, p. 24\)](#).

³⁹ A se vedea Trinomics, [Study on Energy costs, taxes and the impact of government interventions on investments](#), octombrie 2020.

Figura 10 – Subvențiile pentru energie, pe categorii, în perioada 2008-2019

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza documentului *Study on energy subsidies and other government interventions in the European Union*, octombrie 2021.

40 Statele membre pot apela la subvenții pentru energia din surse regenerabile pentru a sprijini realizarea obiectivelor lor climatice. Aceste subvenții pot lua forma finanțării investiției inițiale necesare pentru utilizarea energiei din surse regenerabile, iar alte forme includ garantarea unui anumit preț, tarife fixe de alimentare a rețelei electrice și scutiri fiscale.

41 Utilizarea surselor regenerabile de energie pentru producerea de energie electrică a crescut în toate statele membre în ultimul deceniu. Creșterea pe care au înregistrat-o subvențiile pentru energia din surse regenerabile a contribuit la creșterea ponderii surselor regenerabile de energie în UE, care a trecut de la 12,6 % în 2008 la 19,7 % în 2019, apropiindu-se de obiectivul de 20 %⁴⁰ pentru 2020.

⁴⁰ Datele Eurostat, *Share of renewable energy in gross final energy consumption (T2020_31)*.

Subvențiile pentru eficiența energetică

42 Subvențiile pot fi utilizate și pentru a încuraja îmbunătățirea eficienței energetice. Subvențiile pentru eficiența energetică au crescut de peste două ori din 2008⁴¹, trecând de la 7 miliarde de euro în 2008 la 15 miliarde de euro în 2018. Eficiența energetică a primit, în 2018, aproximativ 9 % din totalul subvențiilor pentru energie din UE; principalii beneficiari au fost gospodăriile.

43 Statele membre raportează anual Comisiei cu privire la progresele înregistrate în direcția atingerii obiectivelor naționale în materie de eficiență energetică. Rapoartele lor cuantifică impactul măsurilor care vizează realizarea de economii de energie. În urma evaluării acestor rapoarte, Comisia estimează că subvențiile sub formă de stimulente fiscale și de scheme de finanțare contribuie cu aproximativ 20 % din totalul economiilor de energie raportate de statele membre⁴².

Subvențiile pentru combustibilii fosili

44 Subvențiile pentru combustibilii fosili pot lua forma scutirii fiscale sau a reducerii fiscale, a transferurilor de la buget, a sprijinului pentru venit sau pentru prețuri, precum și a stabilirii unor prețuri excesiv de scăzute pentru produse. Aceste subvenții prezintă riscuri semnificative⁴³:

- subminează eficacitatea semnalelor de preț pentru emisiile de dioxid de carbon, frânând astfel tranziția energetică;
- contribuie la deteriorarea sănătății publice, deoarece favorizează principala sursă de poluare a aerului;

---

⁴¹ A se vedea Trinomics, *Study on Energy costs, taxes and the impact of government interventions on investments*, octombrie 2020.

⁴² Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu: *Evaluarea din 2020 a progreselor realizate de statele membre către punerea în aplicare a Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică și către implementarea unor clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero și a cerințelor minime de performanță energetică optimă din punctul de vedere al costurilor în UE în conformitate cu Directiva 2010/31/UE privind performanța energetică a clădirilor* [COM(2020) 954 final], octombrie 2020.

⁴³ ODI, *Fossil fuel subsidies in draft EU National Energy and Climate Plans*, septembrie 2019.

- o sporesc riscurile de „blocaj tehnologic” în investiții cu emisii ridicate de dioxid de carbon și riscurile de investiții în active care vor trebui dezafectate înainte de sfârșitul duratei lor de viață;
- o denaturează piața prin faptul că determină tehnologiile energetice nepoluante și eficiente din punct de vedere energetic să fie relativ mai scumpe.

45 Un studiu recent privind subvențiile pentru energie realizat în numele Comisiei⁴⁴ a indicat că subvențiile pentru combustibilii fosili acordate de statele membre ale UE s-au menținut relativ stabile între 2008 și 2019, la un nivel de aproximativ 55-58 de miliarde de euro pe an. Statele membre au furnizat două treimi din aceste subvenții (35 de miliarde de euro în 2018) sub formă de scutiri fiscale sau de reduceri fiscale; cealaltă treime (8,5 miliarde de euro) a constat în tarife fixe de alimentare a rețelei electrice și prime fixe de alimentare a rețelei electrice, obligații referitoare la energia din surse regenerabile și scheme de sprijinire a prețurilor producătorilor pentru producerea de energie electrică din arderea de combustibili fosili pentru producția combinată de energie termică și energie electrică⁴⁵.

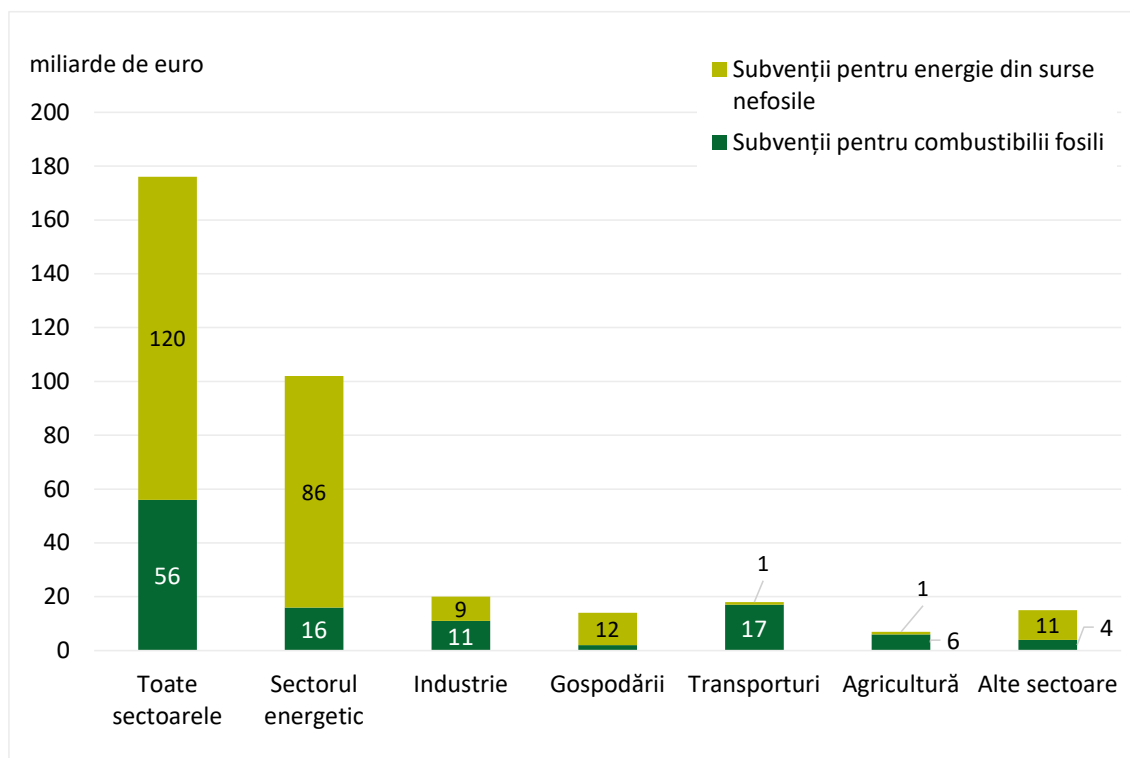
46 Toate sectoarele primesc subvenții pentru combustibili fosili (a se vedea *figura 11*). Cea mai mare parte din subvențiile pentru energie și cea mai mare parte din subvențiile pentru combustibilii fosili sunt primite, în termeni absoluți, de sectorul energetic. Subvențiile pentru combustibilii fosili constituie cea mai mare parte din subvențiile pentru energie în cazul a trei sectoare: industrie, transporturi și agricultură.

---

⁴⁴ *Study on energy subsidies and other government interventions in the European Union*, octombrie 2021.

⁴⁵ A se vedea Trinomics, *Study on Energy costs, taxes and the impact of government interventions on investments*, octombrie 2020.

Figura 11 – Subvențiile pentru energie și subvențiile pentru combustibilii fosili, pe sectoare, în 2019

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza documentului *Study on energy subsidies and other government interventions in the European Union*, octombrie 2021.

47 În raportul său privind EU ETS⁴⁶, Curtea a observat că statele membre care beneficiază de certificate alocate cu titlu gratuit în cadrul acestui sistem pentru sectorul producției de energie electrică au redus intensitatea emisiilor de dioxid de carbon aferente acestui sector în măsură mai mică decât statele membre care nu erau eligibile pentru certificate gratuite în cadrul EU ETS. Prin urmare, certificatele gratuite din cadrul EU ETS, care acoperă emisiile de gaze cu efect de seră generate în principal de utilizarea combustibililor fosili și care ar putea fi, așadar, considerate ca subvenții pentru combustibilii fosili, au încetinit adoptarea tehnologiilor cu emisii reduse de carbon.

48 Regulamentul privind guvernanta impune statelor membre să raporteze în planurile lor naționale privind energia și clima cu privire la obiectivele naționale în ceea ce privește eliminarea treptată a subvențiilor pentru energie, în special a celor pentru combustibilii fosili, precum și cu privire la progresele înregistrate în această direcție.

⁴⁶ Curtea de Conturi Europeană, *Raportul special nr. 18/2020: Sistemul UE de comercializare a certificatelor de emisii: alocarea cu titlu gratuit a certificatelor ar fi trebuit să fie mai bine direcționată*, septembrie 2020.

Legea europeană a climei abilitază Comisia să pună la dispoziție formate uniforme de raportare în ceea ce privește eliminarea treptată a subvențiilor pentru energie, în special a celor pentru combustibilii fosili. Comisia a informat Curtea că modalitățile de raportare urmează să fie stabilite prin intermediul unui act de punere în aplicare în 2022.

49 În evaluarea sa a planurilor naționale privind energia și clima⁴⁷, Comisia concluzionează că subvențiile pentru combustibilii fosili rămân un obstacol major în calea unei tranziții energetice și climatice eficiente din punctul de vedere al costurilor, precum și în calea unei piețe interne funcționale. 3 state membre (Danemarca, Italia și Portugalia) au efectuat un inventar cuprinzător al subvențiilor pentru combustibilii fosili, 12 state membre au declarat că lucrează la planuri de eliminare treptată a acestora, iar 6 au furnizat un calendar pentru acest proces. În raportul privind starea uniunii energetice în 2021⁴⁸, Comisia a reiterat faptul că subvențiile pentru combustibilii fosili ar trebui să înceteze.

50 Organizațiile internaționale au atras atenția în mod regulat asupra rolului pe care îl joacă subvențiile pentru combustibilii fosili. În analizele sale privind politicile energetice (2016-2021), Agenția Internațională a Energiei a recomandat eliminarea subvențiilor pentru combustibilii fosili⁴⁹ și alinierea stimulentei și a semnalelor de preț la obiectivele climatice⁵⁰. În cadrul evaluărilor sale privind performanța de mediu⁵¹ și al studiilor economice pe țări⁵², OCDE a pledat în favoarea reducerii subvențiilor pentru combustibilii fosili și a unei alinieri între poluare și impozitare.

---

⁴⁷ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor: *Evaluarea la nivelul UE a Planurilor naționale în domeniul energiei și al climei – Stimularea tranziției verzi și promovarea redresării economice prin intermediul planificării energetice și climatice integrate* [COM(2020) 564 final], septembrie 2020.

⁴⁸ Raport al Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor: „Starea uniunii energetice în 2021 – *Contribuție la Pactul verde european și la redresarea Uniunii*”, COM(2021) 950 final, octombrie 2021.

⁴⁹ De exemplu, Belgia (2016); Germania (2020); Polonia (2016).

⁵⁰ De exemplu, Austria (2020); Slovacia (2016); Finlanda (2018); Uniunea Europeană (2020).

⁵¹ Cehia, Ungaria.

⁵² Cehia, Danemarca, Germania, Grecia, Spania, Țările de Jos, Polonia, Portugalia, Slovacia.

51 Raportul Curții din 2020 privind EU ETS⁵³ a recomandat reexaminarea rolului certificatelor gratuite și o mai bună direcționare a acestora. Comisia a acceptat această recomandare și a informat Curtea că monitorizează punerea ei în aplicare. Curtea observă că acțiunile întreprinse pentru punerea ei în aplicare ar contribui, printre altele, la reducerea subvențiilor pentru combustibilii fosili.

Comparație între subvențiile pentru combustibilii fosili și subvențiile pentru energia din surse regenerabile

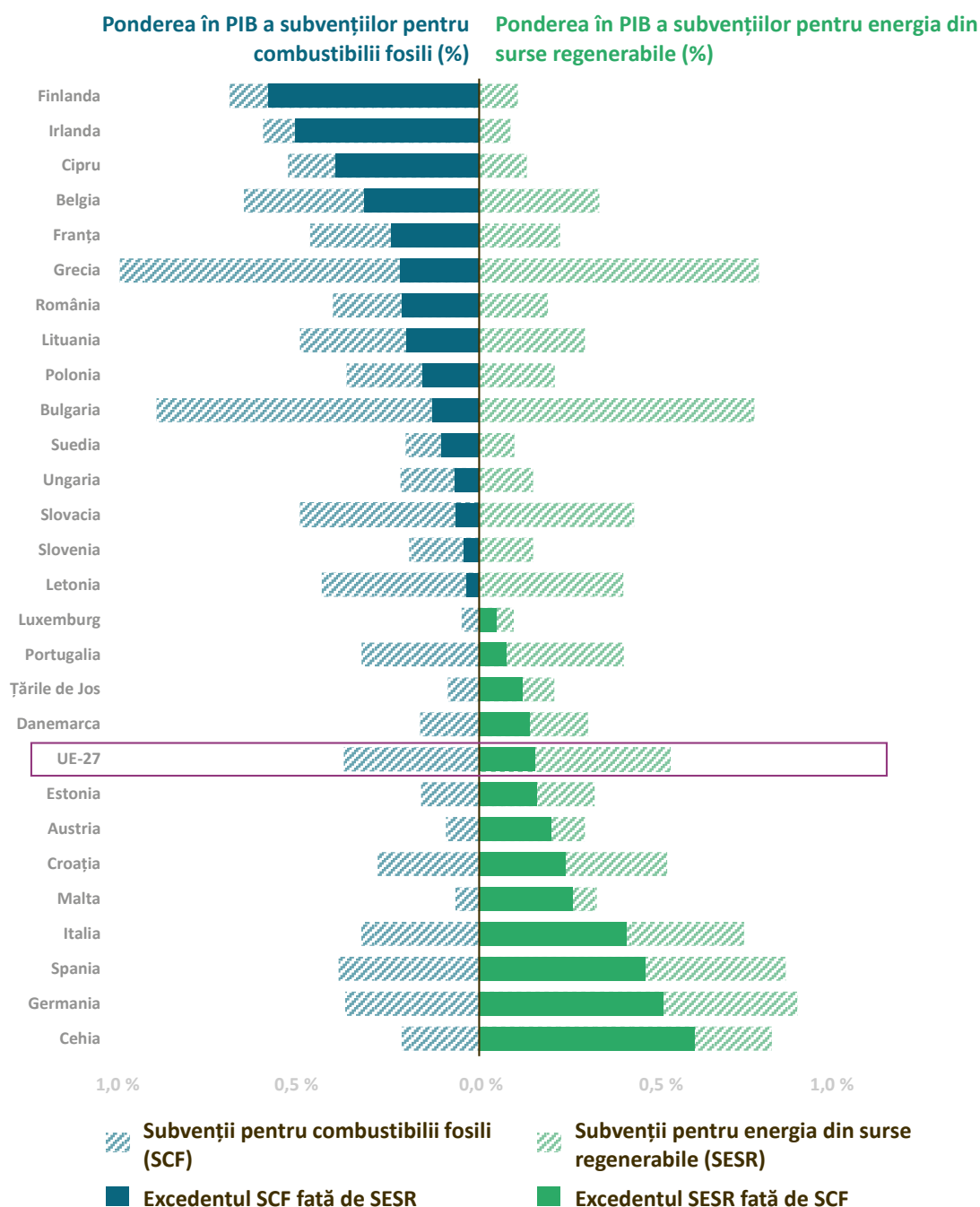
15 state membre subvenționează în măsură mai mare combustibilii fosili decât energia din surse regenerabile

52 Curtea a realizat o comparație între subvențiile pentru combustibilii fosili și cele pentru energia din surse regenerabile (a se vedea *figura 12*). La nivelul UE, volumul subvențiilor pentru energia din surse regenerabile este, per ansamblu, mai mare. Datele agregate maschează însă diferențe semnificative între statele membre. 15 state membre alocă mai multe subvenții pentru combustibilii fosili decât subvenții pentru energia din surse regenerabile. Statele membre care cheltuiesc mai mult decât media UE pe subvenții pentru combustibilii fosili înregistrează, în general, un excedent de subvenții pentru combustibilii fosili față de cele pentru energia din surse regenerabile.

---

⁵³ Curtea de Conturi Europeană, *Raportul special nr. 18/2020: Sistemul UE de comercializare a certificatelor de emisii: alocarea cu titlu gratuit a certificatelor ar fi trebuit să fie mai bine direcționată*, septembrie 2020.

Figura 12 – Nivelul subvențiilor pentru combustibilii fosili în raport cu subvențiile pentru energia din surse regenerabile

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza Trinomics, *Study on Energy costs, taxes and the impact of government interventions on investments*, octombrie 2020.

Statele membre rămase în urmă în progresele către realizarea obiectivelor privind energia din surse regenerabile alocă mai puțină finanțare pentru acest tip de energie

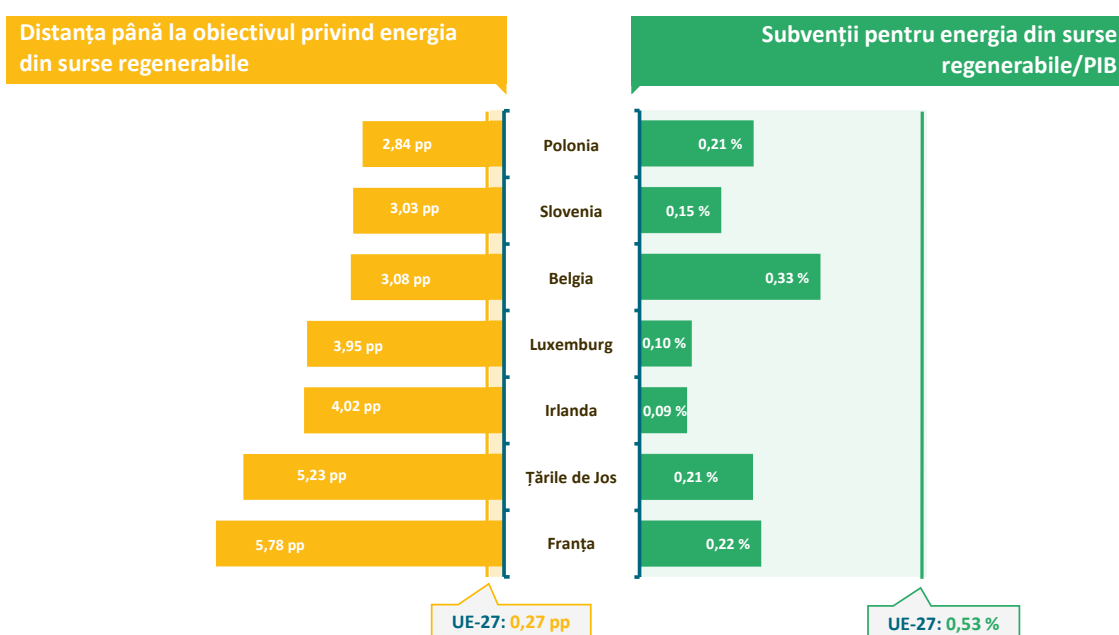
53 Curtea a examinat cele șapte state membre care, în 2018 și în 2019, înregistrau o distanță mai mare de două puncte procentuale în progresele către atingerea

obiectivelor lor stabilite pentru 2020 privind energia din surse regenerabile⁵⁴. Curtea observă că ponderea în PIB a subvențiilor pentru energia din surse regenerabile pentru aceste state membre se situează sub media UE (a se vedea *figura 13*).

Figura 13 – Distanța până la obiectivul privind energia din surse regenerabile și nivelul subvențiilor pentru energia din surse regenerabile

Statele membre care înregistrează în 2019 o distanță mai mare de două puncte procentuale până la obiectivul lor privind energia din surse regenerabile

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor Eurostat privind ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie (T2020_31), și a Trinomics, *Study on Energy costs, taxes and the impact of government interventions on investments*, octombrie 2020.

⁵⁴ Definite în [Directiva \(UE\) 2018/2001](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (JO L 328, 21.12.2018, p. 82).

Directiva privind impozitarea energiei – stabilirea unor rate minime pentru impozitarea energiei

Actuala Directivă privind impozitarea energiei

Directiva privind impozitarea energiei urmărește, în principal, să sprijine piața internă

54 Principalul obiectiv al Directivei privind impozitarea energiei din 2003 este de a asigura buna funcționare a pieței interne. Ea stabilește nivelul minim de impozitare pentru produsele energetice și pentru energia electrică, cu scopul de a armoniza legislațiile naționale și de a evita denaturările pe piața internă. De asemenea, directiva sprijină alte politici, cum ar fi protecția mediului, competitivitatea economiei UE și dimensiunea socială. De la intrarea ei în vigoare, s-au înregistrat evoluții semnificative în UE: obiective climatice mai ambițioase, progrese tehnologice și actualizări legislative. Modificările aduse din 2003 Directivei privind impozitarea energiei au reflectat doar schimbări formale prin intermediul unor decizii de punere în aplicare ale Consiliului, cum ar fi revizuirea Nomenclurii combinate, care este utilizată pentru a defini produsele energetice impozabile.

55 Numeroși utilizatori acoperiți de Directiva privind impozitarea energiei pot beneficia de rate de impozitare diferențiate, de reduceri sau de scutiri fiscale decise de statele membre. *Figura 14* oferă câteva exemple de astfel de flexibilități permise de directivă.

Figura 14 – Cadrul aferent Directivei privind impozitarea energiei

Directiva privind impozitarea energiei (DIE)				Exclude din DIE
Rate de impozitare diferențiate, rate standard reduse		Scutiri și reduceri		<ul style="list-style-type: none"> - Lemn de foc, cărbune de lemn - Energie electrică, atunci când reprezintă mai mult de 50 % din costul unui produs - Produse energetice și energia electrică utilizate pentru procese mineralogice - Dublă utilizare a produselor energetice (de exemplu, reducerea chimică, alte utilizări decât drept carburanți sau combustibili pentru încălzire)
<p>Posibilitatea unor rate diferențiate care respectă ratele minime prevăzute în DIE.</p> <p>La baza ratelor diferențiate pot sta, de exemplu, volumul consumului sau calitatea produsului energetic.</p>	<p>Rată redusă pentru produse utilizate drept carburant sau combustibili staționari pentru anumite <i>sectoare</i>, cum ar fi agricultura și lucrările publice</p>	<p>Flexibilitatea oferită statului membru:</p> <p>Sectoare precum:</p> <ul style="list-style-type: none"> - agricultură - industrii energointensive - gospodării 	<p>Excepții obligatorii:</p> <ul style="list-style-type: none"> - navigație - aviație - energie electrică și produse energetice utilizate pentru producerea de electricitate 	

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza [Directivei privind impozitarea energiei](#).

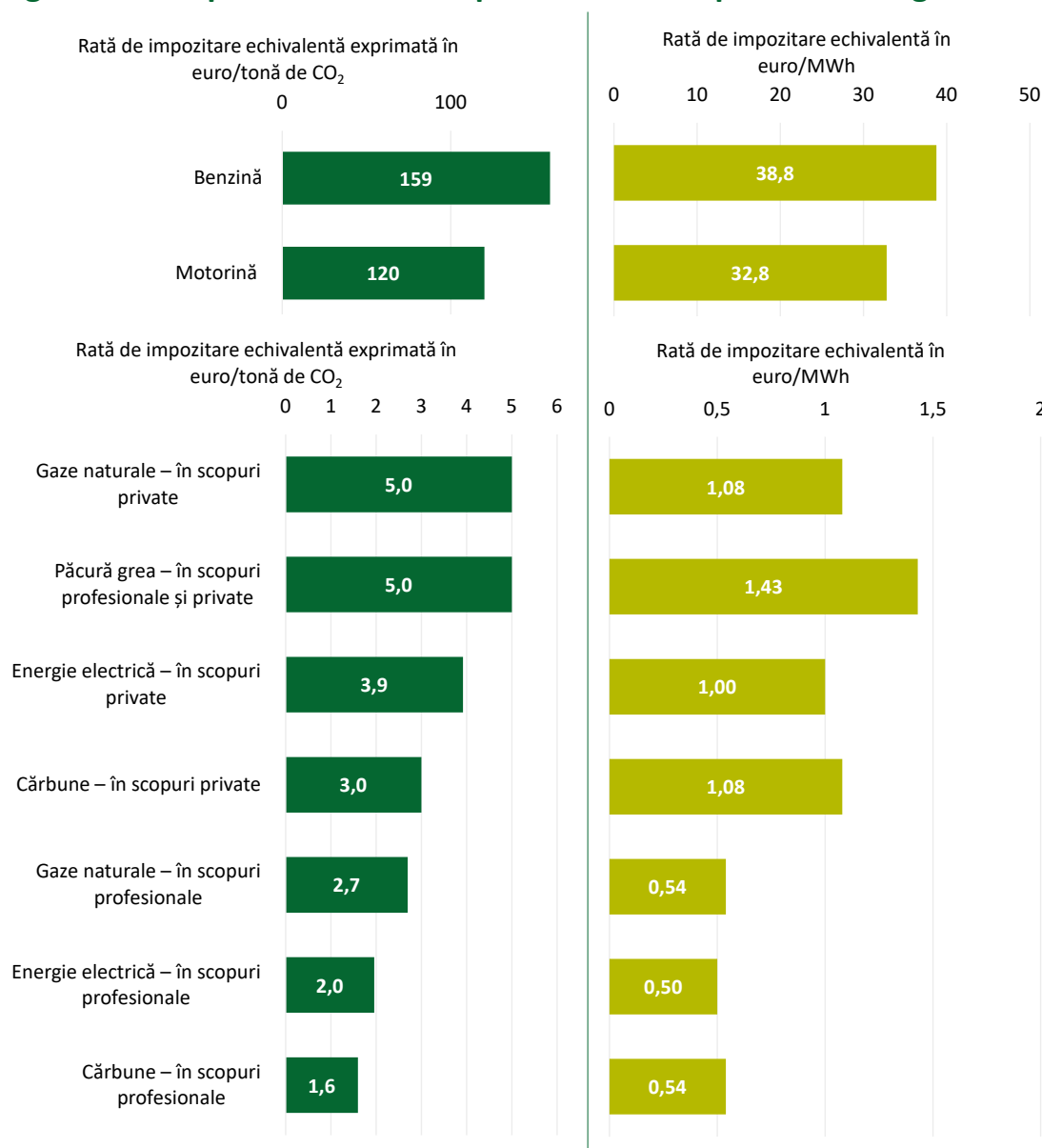
56 În evaluarea efectuată cu privire la Directiva privind impozitarea energiei⁵⁵, Comisia a concluzionat că această directivă nu sprijină adoptarea alternativelor cu emisii scăzute de dioxid de carbon, subvaluează prețul pentru anumiți combustibili cu factor de emisie de CO₂ ridicat și nu prevede dispoziții legale clare pentru unele produse energetice noi, cum ar fi combustibilii alternativi, e-combustibilii, combustibilii sintetici, biometanul și combustibilii din surse regenerabile de origine nebiologică. În plus, ratele minime de impozitare stabilite în directivă nu își mai îndeplinesc rolul inițial de convergență. Impozitarea minimă a fost introdusă cu scopul de a se reduce diferențele dintre nivelurile naționale de impozitare a energiei. De-a lungul timpului, majoritatea statelor membre au majorat ratele de impozitare cu mult peste nivelul minim prevăzut în Directiva privind impozitarea energiei. Această situație poate antrena denaturări pe piața internă.

Nivelurile minime de impozitare a energiei nu stimulează utilizarea unor surse de energie mai puțin poluante

57 În [figura 15](#) se prezintă în mod sintetic echivalentul în taxă pe carbon al ratei minime de impozitare, astfel cum a fost calculat acesta de Comisie. Figura arată că rata minimă de impozitare pentru sursa de energie cea mai poluantă, și anume cărbunele pentru utilizarea comercială, se numără printre cele mai scăzute rate.

⁵⁵ Document de lucru al serviciilor Comisiei: *Evaluation of the Council Directive 2003/96/EC of 27 October 2003 restructuring the Community framework for the taxation of energy products and electricity*, SWD(2019) 329 final.

Figura 15 – Impozitarea minimă pentru anumite produse energetice

Notă: cifrele pentru taxa pe carbon echivalentă pentru energia electrică se bazează pe [intensitatea medie a emisiilor de gaze cu efect de seră la nivelul UE aferentă producției de energie electrică](#), care depinde de sursa de energie utilizată pentru producerea energiei electrice. Emisiile de CO₂ variază de la aproximativ 1 tonă de CO₂/MWh pentru centralele pe cărbune până la 0 în cazul energiei electrice produse din surse regenerabile, cum ar fi energia solară și eoliană sau cea produsă de centralele nucleare.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza [evaluării de către Comisie a Directivei privind impozitarea energiei](#).

58 Actuala Directivă privind impozitarea energiei oferă statelor membre o anumită libertate de a scuti parțial sau total de la impozitarea energiei anumite surse regenerabile de energie precum biocombustibilii și de a scuti total de la impozitare energia electrică produsă din surse regenerabile. Comisia observă⁵⁶ că aceste

⁵⁶ A se vedea nota de subsol 55.

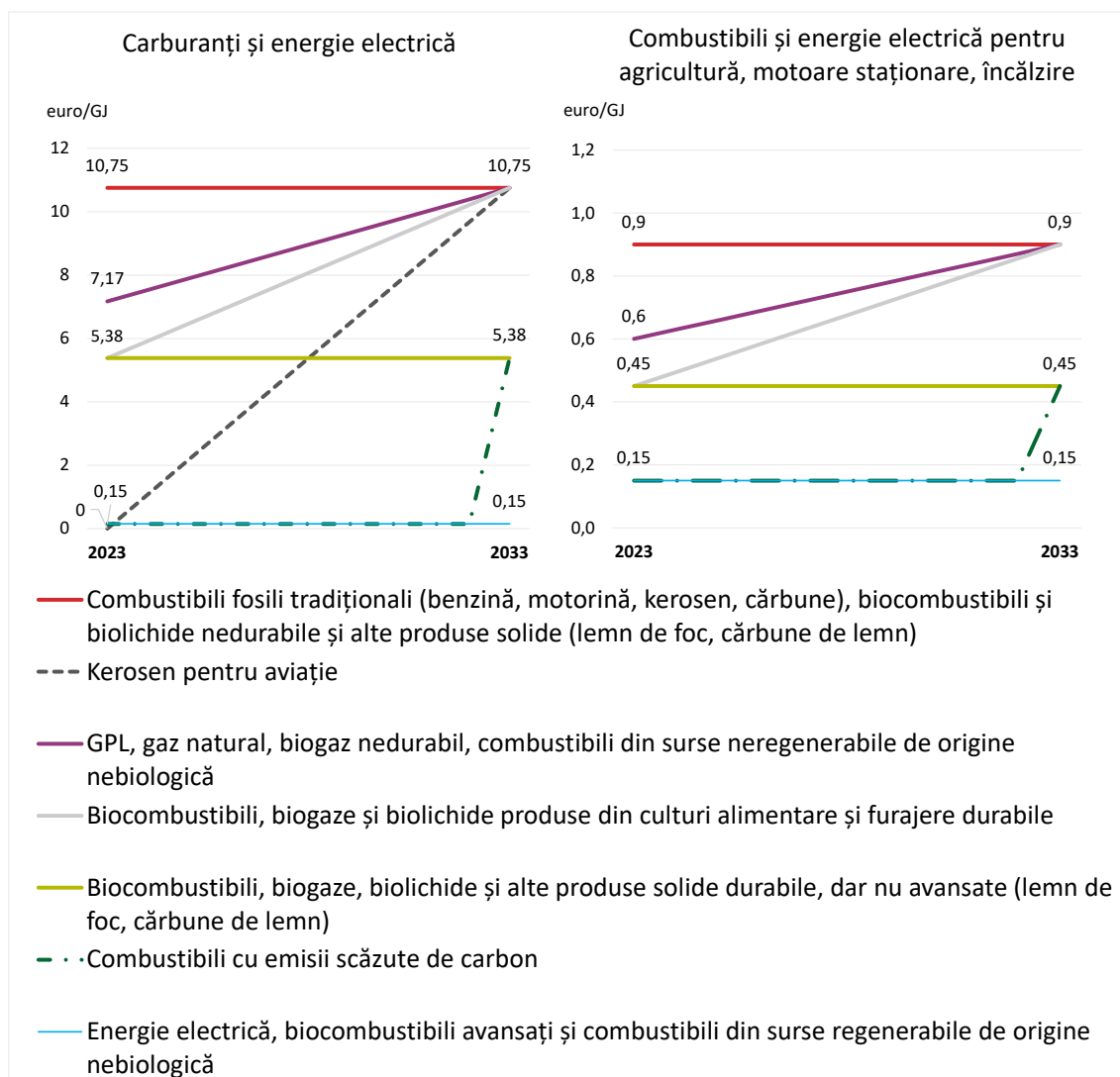
flexibilități nu garantează faptul că energia din surse regenerabile beneficiază, per ansamblu, de o rată efectivă de impozitare mai scăzută în comparație cu unele surse de combustibili fosili.

Propunerile legislative pentru impozitarea energiei din cadrul pachetului „Pregătiți pentru 55”

Comisia a propus noi rate de impozitare bazate pe conținutul energetic

59 Comisia a sugerat o nouă structură de rate de impozitare în cadrul propunerii de directivă privind impozitarea energiei (a se vedea [figura 16](#)).

Figura 16 – Ratele propuse de impozitare a energiei (neindexate)

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor Comisiei Europene din [propunerea de directivă a Consiliului privind restructurarea cadrului Uniunii de impozitare a produselor energetice și a energiei electrice](#) [COM(2021) 563 final], iulie 2021.

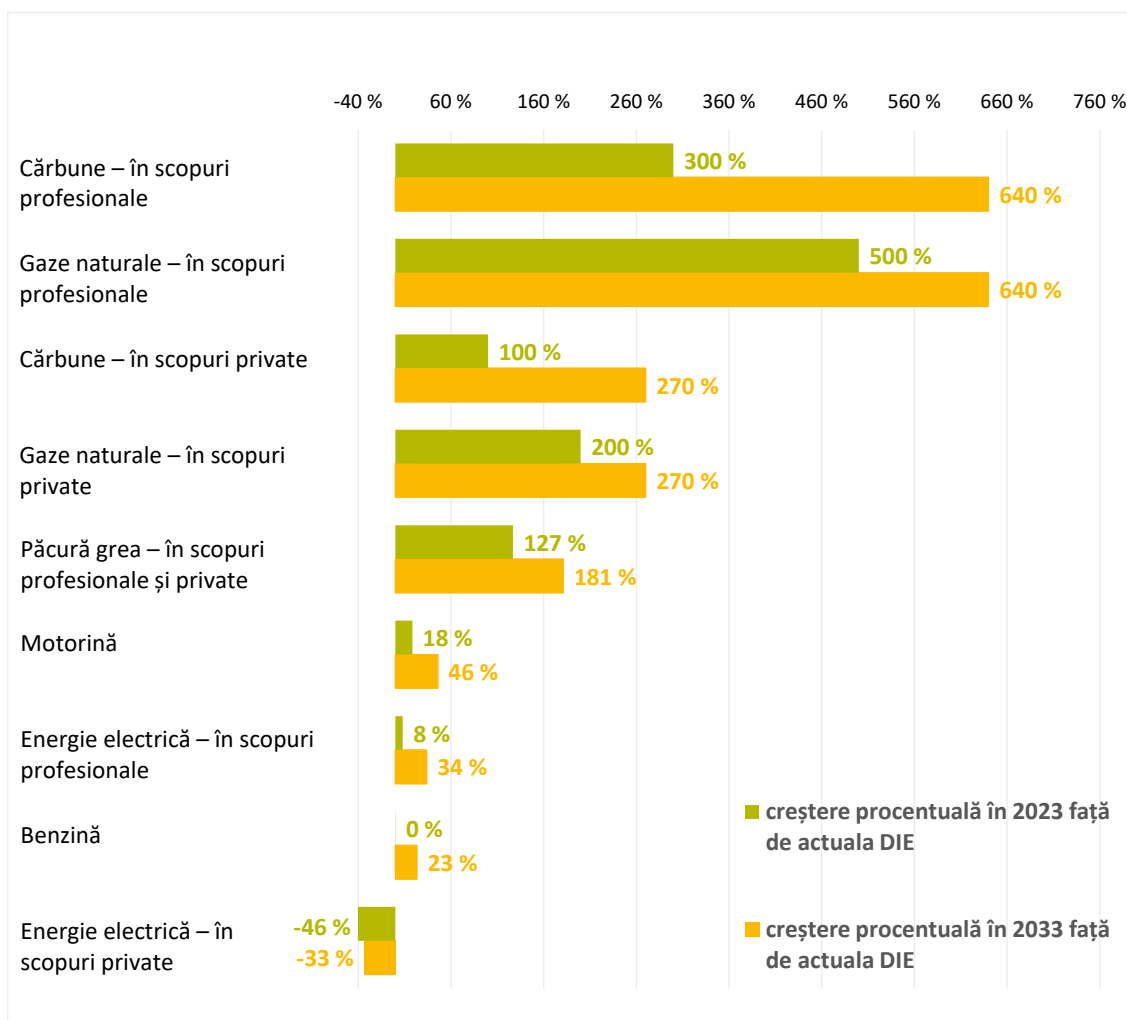
60 Modificările propuse includ:

- introducerea unor noi rate de impozitare bazate pe conținutul energetic și pe performanța în materie de mediu și de climă:
  - trecerea de la impozitarea bazată pe volum la impozitarea conținutului energetic (euro/GJ);
  - clasificarea și stabilirea ratelor minime de impozitare pentru diferitele produse energetice în funcție de performanța lor de mediu;
  - creșterea ratelor minime de impozitare pentru carburanți și pentru combustibilii pentru încălzire, reducând totodată rata minimă de impozitare pentru energia electrică destinată utilizării în scopuri private (a se vedea *figura 17*);
- Eliminarea tratamentului favorabil aplicat anumitor sectoare sau anumitor combustibili și extinderea domeniului de aplicare a Directivei privind impozitarea energiei:
  - eliminarea tratamentului favorabil aplicat combustibilului diesel în comparație cu benzina;
  - eliminarea scutirii fiscale pentru kerosenul utilizat în transportul aerian de pasageri și pentru păcura grea utilizată în transportul maritim, pentru călătoriile în interiorul UE;
  - anularea posibilității oferite statelor membre de a scuti integral de la impozitare consumul de energie al întreprinderilor energointensive și cel din agricultură sau de a le reduce impozitarea la niveluri situate sub cele minime;
  - extinderea domeniului de aplicare a directivei la turbă, la lemn de foc, la cărbune de lemn și la combustibili alternativi (precum hidrogenul);
  - specificarea unor rate minime diferite de impozitare a energiei pentru diferitele categorii de biocombustibili;
  - eliminarea distincției dintre utilizarea în scopuri profesionale și utilizarea în scopuri private;
- Dispoziții tranzitorii:
  - eşalonarea treptată a majorărilor taxelor pe energie pe parcursul unei perioade de tranziție de 10 ani, din 2023 până în 2033, pentru anumiți

combustibili și pentru anumite utilizări, cu scopul de a face mai ușoară tranziția de la actuala scutire totală. Perioadele de tranziție se aplică în special gospodăriilor și sectorului aviației;

- indexarea în funcție de inflație a ratelor minime de impozitare;
- Menținerea posibilității oferite statelor membre de a aplica scutiri și reduceri din motive sociale sau de protecție a mediului.

Figura 17 – Modificările ratelor de impozitare a energiei de la nivelurile minime actuale la nivelurile minime propuse pentru 2033 (neindexate în funcție de inflație)

Notă: factorii de conversie utilizați pentru conversia ratelor volumetrice se bazează pe evaluarea impactului realizată de Comisie.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza Comisiei Europene, *Propunere de directivă a Consiliului privind restructurarea cadrului Uniunii de impozitare a produselor energetice și a energiei electrice*, COM(2021) 563 final, iulie 2021, și pe evaluarea impactului acestei directive.

Propunerile suplimentare ale Comisiei referitoare la climă și la energie

61 Pachetul „Pregătiți pentru 55” cuprinde, de asemenea:

- o propunere de modificare a sistemului EU ETS, care include transportul maritim în acest sistem și prevede reducerea plafonului pentru certificatele de emisii;
- un sistem separat, dar adiacent, de comercializare a certificatelor de emisii pentru utilizarea combustibililor pentru ardere în sectorul transportului rutier și în cel al construcțiilor;
- un fond pentru atenuarea impactului social al acțiunilor climatice – sprijin consacrat cetățenilor care doresc să finanțeze investiții în eficiența energetică, în noi sisteme de încălzire și de răcire și într-o mobilitate mai puțin poluantă;
- un mecanism de ajustare la frontieră în funcție de carbon. Normele propuse impun importatorilor de mărfuri să plătească pentru certificate emise în cadrul acestui mecanism echivalente cu emisiile de gaze cu efect de seră pe care le implică mărfurile respective. Se propune o reducere pentru emisiile acoperite de un eventual mecanism de stabilire a prețului pentru gazele cu efect de seră în țara de origine. Comisia a propus să introducă treptat mecanismul de ajustare la frontieră în funcție de carbon pe măsură ce sunt eliminate certificatele gratuite din cadrul EU ETS;
- inițiativa ReFuelEU în domeniul aviației – un regulament care impune creșteri ale nivelurilor de combustibili de aviație derivați din surse regenerabile care sunt încărcăți la bord în aeroporturile din UE pentru a fi utilizați drept combustibili turboreactori;
- inițiativa FuelEU în domeniul maritim – un regulament menit să stimuleze adoptarea combustibililor derivați din surse regenerabile pentru transportul maritim și a tehnologiilor cu emisii zero, stabilind o limită maximă pentru intensitatea emisiilor de gaze cu efect de seră aferentă energiei utilizate de navele care fac escală în porturile europene;
- actualizări ale Directivei privind eficiența energetică și ale Directivei privind energia din surse regenerabile.

Observații finale

62 Comisia a identificat impozitarea energiei ca fiind un factor-cheie care poate favoriza economiile de energie. Statele membre indică în planurile lor naționale privind energia și clima că impozitarea va contribui în mod semnificativ la economiile viitoare de energie.

63 Nivelurile de impozitare variază foarte mult de la un sector la altul și de la un purtător de energie la altul. În temeiul actualei Directive privind impozitarea energiei, sursele de energie mai poluante pot avea un avantaj fiscal în comparație cu sursele de energie eficiente din punctul de vedere al emisiilor de dioxid de carbon.

64 Deși majoritatea statelor membre impun taxe pe combustibili care depășesc în mod semnificativ nivelurile minime stabilite în Directiva privind impozitarea energiei, există mai multe state membre care mențin taxele aproape de nivelul minim. Această situație poate antrena denaturări pe piața internă.

65 Cadrul UE de impozitare a energiei este completat de sistemul UE de comercializare a certificatelor de emisii și de taxele pe carbon stabilite la nivel național. Cu toate acestea, certificatele de emisii acordate cu titlu gratuit permit anumitor participanți la piață să nu plătească pentru o parte din emisiile de CO₂ pe care le generează. Această practică va continua pe durata acestui deceniu.

66 Subvențiile pentru combustibilii fosili reprezintă un obstacol în calea realizării obiectivelor climatice, deoarece împiedică tranziția către o energie verde. Subvențiile acordate de statele membre pentru combustibilii fosili se ridică, în total, la peste 55 de miliarde de euro pe an. Ele s-au menținut la un nivel relativ stabil în ultimul deceniu, în pofida apelurilor la eliminarea lor treptată. Unele state membre cheltuiesc mai mult pe subvențiile pentru combustibilii fosili decât pe subvențiile pentru sursele regenerabile de energie.

67 În iulie 2021, în cadrul pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55”, Comisia a publicat o propunere de revizuire a Directivei privind impozitarea energiei. Scopul acestei propuneri este de a remedia punctele slabe ale legislației actuale privind taxele pe energie și, în special, de a alinia mai strâns nivelul de impozitare la conținutul energetic și la performanța de mediu a purtătorilor de energie. Ea permite în continuare statelor membre să reducă ratele de impozitare a energiei pentru anumite sectoare invocând motive legate de mediu, de eficiența energetică sau de sărăcie energetică.

68 Pachetul legislativ include, printre altele, o propunere de a extinde sistemul de comercializare a certificatelor de emisii la transportul maritim și introduce un sistem separat de comercializare a certificatelor de emisii pentru transportul rutier și pentru construcții. Eliminarea treptată a certificatelor gratuite, cărora li se asociază riscul de relocare a emisiilor de dioxid de carbon, este însoțită de propunerea de a introduce treptat Mecanismul de ajustare la frontieră în funcție de carbon.

69 Sfera de aplicare pentru care aceste propuneri, luate împreună, ar impozita utilizarea energiei și ar stabili un preț pentru emisiile de gaze cu efect de seră ar fi mult mai largă decât cea acoperită de legislația actuală.

70 Una dintre provocările cu care se confruntă factorii de decizie din UE este de a găsi modalități de a alinia impozitarea energiei în UE la obiectivele politicii privind clima. Un nivel scăzut al prețurilor stabilite pentru emisiile de dioxid de carbon și al taxelor pe energie pentru combustibilii fosili contribuie la creșterea costurilor relative ale tehnologiilor cu emisii reduse de dioxid de carbon și întârzie tranziția către energia verde. Așa cum a observat Curtea în trecut, certificatele de emisii gratuite acordate pentru producerea de energie electrică în anumite state membre au încetinit adoptarea tehnologiilor verzi.

71 Politica fiscală nu este singurul instrument care afectează utilizarea energiei, iar provocarea constă în găsirea unei combinații adecvate între măsurile de reglementare și cele financiare. Acele subvenții care sunt bine direcționate și standardele de reglementare care sunt bine definite pot fi utilizate pentru a completa și a consolida contribuția pe care o aduce impozitarea la o energie mai verde și la economii de energie.

72 În schimb, subvențiile pentru combustibilii fosili frânează tranziția energetică sau contribuie la creșterea costului acesteia. Eliminarea treptată a acestor subvenții până în 2025, la care s-au angajat UE și statele sale membre, va constitui o tranziție socială și economică dificilă.

73 Impactul social al diferitelor inițiative poate fi semnificativ și poate afecta negativ tranziția către o economie mai verde, dacă nu se iau măsuri în vederea atenuării lui. Percepția unui tratament inechitabil pentru anumite grupuri sau sectoare poate antrena o rezistență la realizarea de progrese în acest domeniu.

74 Aceste provocări vor trebui să fie abordate în contextul instituțional care presupune unanimitate în chestiuni fiscale.

Prezentul document de analiză a fost adoptat de Camera I, condusă de domnul Samo Jereb, membru al Curții de Conturi, la Luxemburg, în data de 15 decembrie 2021.

Pentru Curtea de Conturi

Klaus-Heiner LEHNE

Președinte

Glosar

„Pregătiți pentru 55”: un pachet legislativ al UE prin care se vizează îndeplinirea obiectivelor climatice, în special reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră din UE cu cel puțin 55 % până în 2030.

Ajutor de stat: sprijin direct sau indirect acordat de autoritățile publice unei întreprinderi sau unei organizații și care îi oferă acesteia un avantaj față de concurenții săi.

Biobenzină: biocombustibil lichid adecvat pentru a fi amestecat cu benzina tradițională sau pentru a fi utilizat ca înlocuitor pentru aceasta.

Biocombustibil: combustibil produs din materii organice uscate sau din uleiuri vegetale combustibile.

Biomotorină: biocombustibil lichid adecvat pentru a fi amestecat cu motorină/combustibil diesel de origine fosilă sau pentru a fi utilizat ca înlocuitor pentru aceasta/acesta.

Consum de energie primară: cererea totală de energie, care include consumul realizat de către sectorul energetic în sine, pierderile în timpul transformării și al distribuției energiei și consumul final de energie, dar exclude utilizarea purtătorilor de energie în alte scopuri decât pentru producerea de energie (de exemplu, petrol pentru producerea de materiale plastice).

Consum final de energie: energia totală consumată de utilizatorii finali, cum ar fi gospodăriile, industria și agricultura, cu excepția energiei utilizate de către sectorul energetic în sine.

Conținut de carbon: CO₂ și alte gaze cu efect de seră care au un efect echivalent cu cel al emisiilor de CO₂ și care sunt eliberate prin arderea ori oxidarea unui combustibil fosil sau care sunt asociate cu arderea ori oxidarea unui combustibil fosil utilizat pentru producerea de energie electrică.

Decarbonizare: trecerea la un sistem economic cu emisii reduse de dioxid de carbon (CO₂) și de alte gaze cu efect de seră.

Gaz cu efect de seră: gaz din atmosferă – cum ar fi dioxidul de carbon sau metanul – care absoarbe și emite radiație, blocând căldura și încălzind astfel suprafața planetei; acest fenomen este cunoscut sub numele de „efect de seră”.

Primă fixă de alimentare a rețelei electrice: instrument de politică prin care producătorilor de energie electrică li se plătește o primă în plus față de prețul pieței.

Relocare a emisiilor de dioxid de carbon: creștere a emisiilor de gaze cu efect de seră determinată de transferul producției dintr-o țară cu constrângeri stricte în materie de emisii către o țară cu reguli mai laxe.

Sistemul de comercializare a certificatelor de emisii: sistem care face posibilă îndeplinirea obiectivelor de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră în anumite sectoare, prin care cantitatea totală de emisii este plafonată și întreprinderile sau alte entități care participă la sistem pot cumpăra și vinde certificate, sub formă de autorizații privind emisiile.

Tarif fix de alimentare a rețelei electrice: mecanism de politică care oferă producătorilor un preț fix pe o perioadă extinsă de timp pentru fiecare unitate de energie furnizată în rețea.

Acronime

AIE: Agenția Internațională a Energiei

DIE: Directiva privind impozitarea energiei – Directiva 2003/96/CE a Consiliului din 27 octombrie 2003 privind restructurarea cadrului comunitar de impozitare a produselor energetice și a electricității (JO L 283, 31.10.2003, p. 51)

EU ETS: Sistemul de comercializare a certificatelor de emisii

FMI: Fondul Monetar Internațional

GJ: gigajoule

IDDR: *Institut du Développement Durable et des Relations Internationales* (Institutul pentru Dezvoltare Durabilă și Relații Internaționale) – un centru de cercetare fără scop lucrativ din Paris

kWh: kilowatt oră

MWh: megawatt oră = 3,60 GJ

OCDE: Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică

ODD: obiectivele de dezvoltare durabilă

ONG: organizație neguvernamentală

tep: tonă echivalent petrol = 41,8 GJ

TVA: taxă pe valoarea adăugată

Echipa din cadrul Curții de Conturi Europene

Prezentul document de analiză a fost adoptat de Camera I – Utilizarea durabilă a resurselor naturale, condusă de domnul Samo Jereb, membru al Curții de Conturi Europene. Activitatea a fost condusă de domnul Viorel Ștefan, membru al Curții de Conturi Europene, sprijinit de: Roxana Bănica, șefă de cabinet, și Olivier Prigent, atașat în cadrul cabinetului; Emmanuel Rauch, manager principal; Lucia Roșca, coordonatoare; Josef Edelmann, Anna Zalega, auditori, și Marika Meisenzahl, sprijin grafic.

Viorel Ștefan

Roxana Bănica

Olivier Prigent

Emmanuel Rauch

Lucia Roșca

Josef Edelmann

Anna Zalega

Marika Meisenzahl

DREPTURI DE AUTOR

© Uniunea Europeană, 2022.

Politica Curții de Conturi Europene referitoare la reutilizare este pusă în aplicare prin [Decizia nr. 6-2019 a Curții de Conturi Europene](#) privind politica în materie de date deschise și reutilizarea documentelor.

Cu excepția cazului în care se precizează altceva (de exemplu, într-o mențiune separată indicând drepturile de autor), conținutul elaborat de Curtea de Conturi Europeană pentru care UE deține drepturile de autor face obiectul licenței [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Aceasta înseamnă că reutilizarea este autorizată, sub rezerva menționării adecvate a autorilor și a indicării eventualelor modificări. Reutilizatorul nu poate altera sensul sau mesajul inițial al documentelor. Curtea de Conturi Europeană nu răspunde pentru eventualele consecințe ale reutilizării.

Este necesar să obțineți drepturi suplimentare în cazul în care un anumit conținut prezintă persoane fizice ce pot fi identificate, de exemplu în cazul fotografiilor în care apar membri ai personalului Curții de Conturi Europene, sau în cazul în care conținutul include lucrări ale unor terți. Dacă se obține o astfel de autorizație, ea anulează autorizația de natură generală menționată mai sus și va indica în mod clar eventualele restricții de utilizare.

Pentru a utiliza sau a reproduce un conținut pentru care UE nu deține drepturile de autor, poate fi necesar să obțineți o autorizație în acest sens direct de la titularii drepturilor de autor.

Programele informatice sau documentele care fac obiectul unor drepturi de proprietate industrială, cum ar fi brevetele, mărcile comerciale, desenele și modelele înregistrate, logourile și denumirile înregistrate, sunt excluse din politica Curții de Conturi Europene referitoare la reutilizare și nu se acordă nicio licență pentru acestea.

Familia site-urilor instituționale ale Uniunii Europene care sunt incluse în domeniul europa.eu oferă linkuri către site-uri terțe. Deoarece Curtea de Conturi Europeană nu are control asupra acestor site-uri, sunteți încurajați să verificați politica aplicată de ele în ceea ce privește respectarea vieții private și drepturile de autor.

Utilizarea logoului Curții de Conturi Europene

Logoul Curții de Conturi Europene nu poate fi utilizat fără acordul prealabil al Curții de Conturi Europene.

Acest document de analiză evaluează în ce măsură taxele pe energie, prețul stabilit pentru emisiile de dioxid de carbon și subvențiile pentru energie sunt coerente cu obiectivele climatice ale UE. Impozitarea energiei poate sprijini eforturile în domeniul climei, dar nivelurile actuale de impozitare nu reflectă măsura în care diferitele surse de energie poluează. Subvențiile pentru energia din surse regenerabile au crescut aproape de patru ori în perioada 2008-2019, în timp ce subvențiile pentru combustibilii fosili s-au menținut la un nivel stabil. 15 state membre cheltuiesc mai mult pe subvențiile pentru combustibilii fosili decât pe subvențiile pentru energia din surse regenerabile. La jumătatea anului 2021, Comisia a publicat o propunere de revizuire a Directivei privind impozitarea energiei. Documentul de analiză al Curții prezintă provocările cu care se confruntă factorii de decizie atunci când actualizează politicile în materie de impozitare a energiei și de subvenții pentru energie: asigurarea consecvenței în materie de impozitare a energiei între sectoare și între diferiții purtători de energie, reducerea subvențiilor pentru combustibilii fosili și reconcilierea obiectivelor climatice cu nevoile sociale.

CURTEA DE CONTURI EUROPEANĂ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxemburg
LUXEMBURG

Tel. +352 4398-1

Întrebări: eca.europa.eu/ro/Pages/ContactForm.aspx
Website: eca.europa.eu
Twitter: @EUAuditors

CURTEA DE
CONTURI
EUROPEANĂ